

2021

Jaarverslag

1 april 2021 – 31 maart 2022

Jonge
Academie

Inhoudstafel

Deel 1: Leden en structuren	6
1. Leden en selectie.....	6
1.1. Leden 2021-2022.....	6
1.2. Nieuwe leden 2022.....	6
1.3. Afzwaaiers 2022.....	8
2. Bestuurlijke structuur.....	8
2.1. Voorzitter(s).....	8
2.2. Bestuur 2021-2022.....	8
2.3. Secretariaat.....	8
3. Pijlers en werkgroepen	9
3.1. Pijlers.....	9
3.2. Werkgroepen in 2021-2022	9
4. Adviesraad.....	13
4.1. Rol en werking.....	13
4.2. Samenstelling.....	13
Deel 2: Interne werking	14
5. JA-dagen.....	14
6. Tweedaagsen	14
6.1. Najaarstweedaagse (8-9 november 2021).....	14
6.2. Voorjaarstweedaagse (30-31 maart 2022)	15
7. Sociale dag (Gent, 17 september 2021).....	16
8. Chronologie van de vergaderingen	17
Deel 3: Realisaties en impact	24
9. Publicaties.....	24
9.1. Maja #Pandemic Edition: Post-Pandemic World Scenarios.....	24
9.2. Opiniestuk diversiteit in het hoger onderwijs	25
9.3. Opiniestuk vrouwen in de Nobelprijzen	25
9.4. Opiniestuk 'Steunen op de wetenschap loont, ook voor het klimaat'	26
9.5. Maja #7 Homo Ludens	26
10. Events	27
10.1. Openingen OVERLAP The Expo op locaties, i.s.m. de vijf universiteiten.....	27
10.2. Symposium "De langetermijneffecten van COVID-19" i.s.m. KAGB.....	28
10.3. Uitreiking Pipetprijs i.s.m. Eos	29
10.4. Finale PhD Cup door SciMingo i.s.m. JA.....	29
10.5. Publieksevenement Diversiteit in het Hoger Onderwijs	30
10.6. Infosessies Jonge Academie op de universiteiten	30
10.7. Inauguratie nieuwe leden en lancering Maja #7 Homo Ludens	31
11. Prijzen.....	31
11.1. Prijsvraag Culturele Diversiteit in het Hoger Onderwijs	31
11.2. Onderscheidingen wetenschapscommunicatie i.s.m. KVAB.....	32

11.3.	Pipetprijs i.s.m. Eos	33
11.4.	PhD Cup i.s.m. SciMingo	34
12.	Andere realisaties	34
12.1.	Covid, zorg en (gender)ongelijkheid: website wetenschapismvx.be/covid.....	34
12.2.	Overleg met wetenschapsjournalisten, wetenschaps-communicatieactoren en Vlaamse Expertendatabank	35
12.3.	Diversiteit in het Hoger Onderwijs.....	35
12.4.	Expeditie Moendoes	36
12.5.	Science meets Parlement.....	36
12.6.	Bijdrage aan campagne #SamenVoorBiodiversiteit.....	37
12.7.	Bijdragen op uitnodiging	37
Deel 4: Samenwerking met partners		39
13.	Samenwerking binnen Vlaanderen.....	39
13.1.	KVAB.....	39
13.2.	KAGB	39
13.3.	Vlaamse overheid, Departement Economie, Wetenschap en Innovatie	39
13.4.	VLIR	40
13.5.	FWO	40
13.6.	Universiteiten.....	40
13.7.	SciMingo.....	41
13.8.	Universiteit van Vlaanderen.....	41
13.9.	Eos	42
13.10.	New Scientist.....	42
13.11.	Scivil	42
14.	Internationale samenwerking.....	42
14.1.	ENYA Scotland 2021: Annual meeting of the European National Young Academies	43
14.2.	Worldwide Young Academies	43
14.3.	Young Academies' Science Advice Structure	44
14.4.	Zweeds kinderboek Forskardrömmar	44
14.5.	De Jonge Akademie Nederland	44
14.6.	OESO-rapport "Resourcing higher education in the Flemish Community of Belgium" ...	45
14.7.	Sporadische contacten met andere jonge academies.....	45
Deel 5: Communicatie en pers		46
15.	Eigen media.....	46
15.1.	JA-website	46
15.2.	Projectwebsites	46
15.3.	Sociale media.....	47
16.	Persoverzicht	47
17.	Specifieke media.....	48
Deel 6: Financiën		49
18.	Balans 2021.....	49
19.	Begroting 2022	49

Voorwoord

Het werkjaar 2021-2022, dat liep van 1 april 2021 tot 30 maart 2022, stond in het teken van her-ontmoeting, alsook van inclusie en spel in de wetenschap en kunsten. Tot en met de zomer van 2021 en helaas opnieuw vanaf eind november 2021 werd de interne werking van de Jonge Academie beheerst door de coronapandemie: de Jonge Academie is in de eerste plaats een ontmoetingsplaats — over universiteiten en disciplines heen — en laat elkaar ontmoeten nu net zijn wat tijdens de pandemie moeilijk was. Zoals altijd zagen we meer oplossingen dan problemen: we organiseerden ons weer met Zoom-vergaderingen en probeerden elkaar op een veilige manier te her-ontmoeten van zodra dat kon en mocht. We haalden extra veel energie uit het samenzijn op de uitgebreide JA-dag met familiebarbecue in het GUM en uit onze twee tweedaagses. Nu fysieke JA-dagen in Brussel (rond elke 13e van de maand) weer de regel worden, zullen we ons ritme moeten terugvinden na twee jaar van veelal online vergaderen. We vertrouwen echter op het enthousiasme van de (nieuwe) leden en het inherente dynamische karakter van de Jonge Academie om ook deze omslag weer tot een succes te maken.

Een andere succesvolle omslag vond plaats op het JA-secretariaat in oktober 2022. Door het afscheid van Tine en ouderschapsverlof van Bert, deed Nora haar intrede als voltijdse beleidsmedewerker ter ondersteuning van de werking van de Jonge Academie. Hierdoor draait onze Jonge Academie op volle kracht en kan ze de actieve en constructieve rol blijven spelen die ze de voorbije jaren is gaan opnemen in het wetenschappelijke en artistieke beleids- en werkveld.

Na succesvolle initiatieven rond gender (2019) en de ongelijke impact van de covidpandemie op (jonge) onderzoekers (2020-2021), startte de Jonge Academie in 2021-2022 de dialoog op met de vijf universiteiten over diversiteit en inclusie in het hoger onderwijs, met als voorproefje het publiekssymposium op 9 november 2021. De aanpak van de Jonge Academie, constructief en wetenschappelijk onderbouwd, is een meerwaarde die breed wordt erkend en we hopen dan ook dat deze dialoog haar vruchten zal afwerpen in het komende werkjaar. In hetzelfde spoor van diversiteit en inclusie startten er werkgroepen rond het publieke beeld van wetenschap (Bustebende, Science meets Media), inclusieve wetenschapscommunicatie en academische tijdsbesteding.

Naast dit werk achter de schermen, kwam de Jonge Academie ook naar buiten. Tijdens het afgelopen werkjaar publiceerden we niet één maar twee Maja's (Magazine van de Jonge Academie), waarvan de laatste — Maja #7 Homo Ludens — ruimte vraagt voor spel en toeval in wetenschap en kunst. Ons pleidooi hiervoor is relevant: de belangrijke speelruimte voor onverwachte (maar misschien baanbrekende) ontdekkingen in de wetenschap wordt drastisch beperkt door de hoge verwachtingen dat projectaanvragen vóór het onderzoek al hypotheses en verwachte impact beschrijven, alsook de aanhoudende druk om te publiceren en geciteerd te worden. De enthousiaste ontvangst van de ongewone en speelse uitgave van deze Maja en het succesvolle publieksevent (mét spelelementen en theater) in maart 2022, laten zien hoe deze boodschap resoneert onder Vlaamse postdocs en jonge ZAP'ers.

Dat wetenschap een fantastisch spel is dat draait om creativiteit, teamwork en logisch denken (i.p.v. alleen maar veel weten) is de kernboodschap achter het wetenschappelijke spel Expeditie Moendoes,

dat onze Jonge Academie samen met die van Nederland digitaliseerde. Na vijf jaar voorbereiding verspreidden we 2789 spelmappen over lagere scholen in heel Vlaanderen, mede met dank aan het FWO.

Ook internationaal werd er veel voorbereid om (her)ontmoeting mogelijk te maken. De Jonge Academie is gangmaker voor een sterker internationaal netwerk van (jonge) academies en bereidde in 2021-2022 de organisatie van de jaarlijkse Meeting of European National Young Academies voor, die in mei 2022 plaatsvindt in het Paleis der Academiën in Brussel. Op dezelfde plaats en op hetzelfde moment komt ALLEA (ALL European Academies) samen en ook hier gaat de Jonge Academie voor in het creëren van meer en betere samenwerkingen. De nood daaraan werd eens te meer duidelijk toen de oorlog in Oekraïne vanaf februari 2022 duizenden wetenschappers op de vlucht jaagt. Het thema van *'scholars at risk'* ligt ons dan ook nauw aan het hart — we schreven een prijsvraag uit en agendeerden het op van onze internationale meeting.

Tot slot was 2021-2022 ook het werkjaar waarin de voorbereidingen voor het feestjaar 2022-2023 startten; volgend jaar vieren we immers 10 jaar Jonge Academie. In het najaar organiseren we een uitgebreid intern reflectietraject dat niet alleen kijkt naar het verleden maar ook naar de toekomst. Het inherente dynamische karakter van de Jonge Academie gaat immers hand in hand met de bereidheid om niet alleen het wetenschappelijk en artistieke werkveld, maar ook onszelf kritisch in vraag te blijven stellen en om te blijven zoeken naar de rol die we daar best in kunnen spelen. Het is precies die bereidheid die we willen benadrukken als we ons 10-jarig bestaan in 2023 zullen vieren. Trots, op wat we reeds verwezenlijkten dankzij de tomeloze inzet van alle leden, alsook benieuwd en vol vertrouwen voor wat de komende 10 jaar nog mogen brengen!

Graag tot dan!

Jozefien De Leersnyder en Christophe Vandeviver — voorzitters van de Jonge Academie
Nora Timmermans en Bert Seghers — secretarissen van de Jonge Academie

Deel 1: Leden en structuren

1. Leden en selectie

De Jonge Academie is in wezen een ledenorganisatie van een vijftigtal jonge toponderzoekers en kunstenaars met een eigen kijk op wetenschap, maatschappij, kunst en beleid. Het Koninklijk Paleis noemde de JA een “interdisciplinaire en interuniversitaire ontmoetingsplaats”, een mooie bewoording die we hebben overgenomen als onze identiteit.

1.1. Leden 2021-2022

De wetenschappelijke leden zijn verbonden aan een Vlaamse universiteit en/of een Vlaamse of federale wetenschappelijke onderzoeksinstituting en hebben bij intrede minimaal 3 en maximaal 10 jaar geleden hun doctoraat behaald. De leden-kunstenaars zijn minimum 25 en maximaal 39 jaar oud en hebben een duidelijke affiniteit met wetenschap.

Tijdens werkjaar 2021-2022 waren er 58 leden (in alfabetische volgorde):

Orhan Agirdag	Heleen Dewitte	Kris Myny	Roos Vandebroucke
Nicolas Baeyens	Marjan Doom	Lara Pivodic	Joris Vandendriessche
Kurt Bertels	Lendert Gelens	Michelle Plusquin	Christophe Vandeviver
Ann Bessemans	Céline Gillebert	Amr Ryad	Sofie Verbrugge
Camilla Bork	Vincent Ginis	Arne Smeets	Sammy Verbruggen
Rose Bruffaerts	Lynda Grine	Kevin Smets	Bert Vercnocke
Chris Burtin	Kristien Hens	Bram Spruyt	Sarah Verhulst
Didier Caluwaerts	Lodewijk Heylen	Christina Stuhlberger	Bart Vermang
Elke Cloots	Athar Jaber	Kevin Trappeniers	Katrien Verveckken
Sophie de Buyl	Lies Lahousse	Lieke van Deinsen	Sylvia Wenmackers
Lars De Laet	Damy Laoui	Alexander van Nuijs	Nele Witters
Jozefien De Leersnyder	Silvana Mandolessi	Birgit Van Puymbroeck	Barbora Wouters
Dave De ruyscher	Caroline Masquillier	Sandra Van Puyvelde	Nele Wynants
Tine Destrooper	Frank Merckx	Beatrijs Vanacker	
Kim De Veirman	Loes Meeussen	Laura Vandenbosch	

1.2. Nieuwe leden 2022

Lidmaatschap van de Jonge Academie duurt vijf jaar. Dat betekent dat elk jaar een tiental nieuwe leden worden verkozen, en een tiental leden aan het einde van hun mandaat afzwaaien en alumni worden.

Selectieprocedure De selectie van nieuwe leden van de Jonge Academie gebeurt na een open oproep die ruim verspreid wordt, en dit op basis van een sterk dossier en een uitgesproken motivatie. De Jonge Academie staat zelf in voor het selecteren van nieuwe leden. Alle leden van de Jonge Academie waren betrokken als lector, zodat elk kandidaatendossier gelezen wordt door een drietal

huidige JA-leden. De kunstenaars van de Jonge Academie beoordelen het artistieke profiel van de kandidaat-kunstenaars.

De selectiecommissie maakt de uiteindelijke selectie op basis van het ingestuurde kandidaatsdossier, de schriftelijke review van een drietal leden-lectoren per dossier, en een interview in het geval van een beperkt aantal kandidaten. De Jonge Academie streeft naar een brede vertegenwoordiging van de verschillende wetenschappelijke disciplines.

Op eenvoudig verzoek krijgen niet-geselecteerde kandidaten een motivatie toegestuurd waarom zij niet geselecteerd waren.

Selectiecommissie 2022 De selectie wordt in goede banen geleid door een selectiecommissie. Haar samenstelling was dit werkjaar als volgt:

Voorzitter: Bart Vermang; **Leden:** Nicolas Baeyens, Damya Laoui, Caroline Masquillier, Joris Vandendriessche, Sofie Verbrugge

Bij het samenstellen van de selectiecommissie wordt steeds gezocht naar een balans op niveau van disciplines, gender en affiliaties.

Selectieronde 2022 Er waren 37 ontvankelijke kandidaturen (5 kunstenaars en 32 wetenschappers). Er waren geen onontvankelijke dossiers. Uiteindelijk werden 11 kandidaten geselecteerd als nieuwe leden van de Jonge Academie van 2021 tot 2026 (1 kunstenaar en 10 wetenschappers):

- **María Boto Ordóñez** (KASK/HOGENT-Howest) doet transdisciplinair onderzoek naar duurzame kleurmaterialen voor kunst en ontwerp.
- **Kristiaan De Greve** (imec, KU Leuven) is ingenieur en natuurkundige, gespecialiseerd in quantum computing en fundamentele materiaal- en componentenfysica.
- **Zoë Ghyselincx** (UGent) onderzoekt de interactie tussen dodencommunicatie en mediatechnologie in de West-Europese literatuur vanaf 1900.
- **Danny Haelewaters** (UGent) onderzoekt onderbestudeerde schimmels in onderbestudeerde habitats, hun verwantschappen, soortenvorming en gemeenschapsecologie.
- **Justine Sauvage** (UGent) onderzoekt de ontwikkeling van nieuwe waardeketens uit hernieuwbare en circulaire grondstoffen.
- **Annelies Van Assche** (UGent) bestudeert de relaties tussen arbeid en esthetiek in de hedendaagse dans.
- **Tom Van der Stocken** (VUB) onderzoekt als fysisch geograaf de globale ecologie en biogeografie van (tropische) kustecosystemen en interacties met klimaatverandering.
- **Jeroen Van Schependom** (VUB) ontwikkelt nieuwe behandelingsstrategieën en betere opvolging voor mensen met multiple sclerose en de ziekte van Alzheimer.
- **Dries Vandamme** (UHasselt) onderzoekt de ontwikkeling van nieuwe (bio)materialen uit biomassa of restafval.
- **Nele Vandersickel** (UGent) analyseert hartritmestoornissen door combinatie van computermodellering, signaalanalyse, netwerktheorie en medisch onderzoek.
- **Xavier Verhelst** (UZ Gent) is arts-specialist in leverziekten, met focus op translationeel onderzoek, ontwikkeling van nieuwe biomerkers en gepersonaliseerde geneeskunde.

1.3. Afzwaaiers 2022

In maart 2022 kwam er een einde aan de verlenging die vier leden van de generatie 2016-2021 kregen wegens de impact van de pandemie op de werking van de Jonge Academie: Bram Spruyt, Kristien Hens, Ann Bessemans en Frank Merckx werden dan alumni.

Ook vijf leden van de generatie 2017-2022 zwaaien af in 2022: Sylvia Wenmackers, Elke Cloots, Camilla Bork, Katrien Verveckken en Nele Witters. Evenveel leden van dezelfde generatie maken gebruik van de covidverlenging en zullen pas afzwaaien in 2023.

2. Bestuurlijke structuur

2.1. Voorzitter(s)

Het voorzittersmandaat van Jozefien De Leersnyder en Christophe Vandeviver startte op 1 april 2021 en loopt tot 31 maart 2023.

2.2. Bestuur 2021-2022

Sinds haar oprichting heeft de Jonge Academie zich geprofileerd aan de hand van vier interessedomeinen: wetenschapscommunicatie, wetenschapsbeleid, interdisciplinariteit & kunsten en internationalisering. Elke werkgroep en activiteit valt in principe onder één van deze pijlers. Het bestuur telt naast de voorzitter(s) twee vertegenwoordigers van elke pijler. Zij houden het overzicht over alle activiteiten binnen hun domeinen. De vertegenwoordigers zetelen voor twee jaar in het bestuur en zijn alternerend verkozen, waardoor elk jaar één van beide co-vertegenwoordigers uit de functie stapt, en de andere aangesteld blijft, terwijl een nieuwe co-vertegenwoordiger erbij komt.

- Voorzitters: Jozefien De Leersnyder en Christophe Vandeviver
- Bestuursleden Wetenschapscommunicatie: Joris Vandendriessche en Caroline Masquillier
- Bestuursleden Wetenschapsbeleid: Lendert Gelens en Damya Laoui
- Bestuursleden Interdisciplinariteit en Kunsten: Nele Wynants en Nicolas Baeyens
- Bestuursleden Internationalisering: Bart Vermang en Sarah Verhulst

Het secretariaat neemt deel aan de vergaderingen van het Bestuur.

2.3. Secretariaat

Het secretariaat van de Jonge Academie werd bij aanvang van dit werkjaar waargenomen door Bert Seghers (sinds augustus 2016, 0.6 VTE / tijdelijk oktober 2020 – maart 2021 0.5 VTE) en Tine Scheijnen (november 2020 - september 2021, 0.5 VTE). In oktober 2021 werd Tine vervangen door Nora Timmermans (oktober 2021 – heden, 1 VTE).

De communicatie wordt verzorgd door Nathalie Boelens, communicatieverantwoordelijke van de KVAB. Helaas is zij de voorbije twee jaar (volledig en daarna gedeeltelijk) uitgevallen wegens ziekte.

Voor zaalreservaties, bestellingen, logistieke ondersteuning, boekingen en boekhouding kan de Jonge Academie rekenen op de KVAB-medewerkers Kris Brossé, Nico Lambrecht, Geert Bonaers, Sofie Zeeuwts en Charlotte Dua.

3. Pijlers en werkgroepen

3.1. Pijlers

De Jonge Academie heeft vier pijlers: Beleid, Wetenschapscommunicatie, Interdisciplinariteit en Kunsten en Internationalisering. De werkzaamheden in deze pijlers gebeuren via specifieke werkgroepen. Elk lid van de JA is lid van ten minste één werkgroep.

De oprichting van werkgroepen en de basislijnen van hun werking worden in een Algemene Vergadering of bij hoogdringendheid door het bestuur goedgekeurd. Hun werking gebeurt verder in relatieve zelfstandigheid. De JA kent ook permanente werkgroepen, zoals de redactieraad van het Magazine van de Jonge Academie (Maja).

3.2. Werkgroepen in 2021-2022

Academic Compass [pijler beleid]

Focus: Bouwen van een website die via interactieve grafieken inzicht biedt in het Vlaamse universitaire landschap.

Trekker: Lendert Gelens

Werkt aan: Een Engelstalige website, modulair opgebouwd, rond een aantal belangrijke topics zoals loopbaanverloop, financieringskanalen

Academische tijdsbesteding [pijler beleid]

Focus: Een beeld krijgen op de tijdsbesteding van onderzoekers om te begrijpen waarom er zo weinig tijd is voor onderzoek.

- **Trekkers:** Sarah Verhulst, Sophie de Buyl
- **Werkt aan:** Het in kaart brengen van de beschikbare gegevens, o.m. door een bevraging binnen de Jonge Academie zelf.

Artists-in-residence [pijler interdisciplinariteit]

Focus: Vormgeven aan een kader om artists-in-residence te faciliteren.

- **Trekkers:** Nicolas Baeyens, Marjan Doom

Werkt aan: De uitwerking van het concept en de contacten met geïnteresseerde instellingen

Betrekken van stakeholders in onderzoek *[pijler beleid]*

Focus: In dialoog gaan met verschillende actoren die een voor- of nadeel van wetenschappelijk onderzoek kunnen ondervinden.

- **Trekkers:** Kristien Hens, Lynda Grine
- **Werkt aan:** Bewustwording en institutionalisering van best practices. Traject met focusgroepen met beleidsmakers, onderzoekers en stakeholders zelf afgerond in maart 2022.

Samen voor Biodiversiteit *[pijler wetenschapscommunicatie]*

Focus: Als partner de biodiversiteitscampagne die op 22 mei 2020 werd afgetrapt versterken en ondersteunen.

Trekker: Laura Vandenbosch, Caroline Masquillier

- **Werkt aan:** Beweging ondersteunen via actie op sociale media en communicatie-advies

Bustebende *[pijler wetenschapscommunicatie]*

- **Focus:** N.a.v. 250 jaar wetenschapsacademie in Brussel (2022) diversiteit onder de aandacht brengen. De standbeelden en schilderijen in het Paleis der Academiën beelden enkel mannelijke geleerden af.
- **Trekkers:** Lieke van Deinsen, Nicolas Baeyens
- **Werkt aan:** De creatie van een alternatief concept voor de bustes, samen met de KVAB en ARB.

Diversiteit in Hoger onderwijs — deeltraject onderwijsprofessionalisering *[pijler beleid]*

- **Focus:** Kan de omgang met culturele diversiteit in het hoger onderwijs verbeterd worden via de onderwijzend personeel?
- **Trekkers:** Orhan Agirdag, Kevin Smets
- **Werkt aan:** In kaart brengen of en hoe diversiteit aan bod komt in de docentenopleiding aan de verschillende universiteiten.

Diversiteit in Hoger onderwijs — deeltraject goede praktijken en instellingsengagements *[pijler beleid]*

- **Focus:** Beter omgaan met culturele diversiteit in het hoger onderwijs op basis van wetenschappelijke kennis en inzichten, in samenspraak met de twee andere trajecten
- **Trekkers:** Loes Meeussen en Jozefien De Leersnyder
- **Werkt aan:** In samenwerking met de Vlaamse Interuniversitaire Raad in kaart brengen wat de noden zijn omtrent inclusie en diversiteit in het hoger onderwijs. Opstellen van mogelijke engagements voor de vijf universiteiten, onderbouwd met wetenschappelijke evidentie en best practices uit binnen- en buitenland. Publieksevenement rond uitdagingen en oplossingen. Opiniestuk over diversiteit in hoger onderwijs.

Expeditie Moendoes [pijler wetenschapscommunicatie]

Focus: De ontwikkeling en verspreiding van Expeditie Moendoes, een browsergame dat 10-14-jarigen vertrouwd maakt met wetenschappelijk denken.

- **Trekker:** Sofie Verbrugge, Sammy Verbruggen, Céline Gillebert, Kim De Veirman, Kris Myny
- **Werkt aan:** Printklare bestanden voor spelmappen en een uitgewerkt lancerings- en verspreidingsplan voor Moendoes in Vlaanderen. Klaar voor druk en verspreiding in april 2022.

Gender in Academia [pijler beleid]

Focus: Opvolging van de campagne 'Wetenschap = M+V+X' (2019) en 'Ongelijke impact van COVID-19 in academia' (2020).

- **Trekkers:** Jozefien De Leersnyder, Beatrijs Van Acker, Birgit Van Puymbroeck
- **Werkt aan:** Presentaties geven en/of zetelen in panels omtrent gendergelijkheid in academia en de jaarlijkse bijeenkomst beleidsmedewerkers diversiteit van Vlaamse universiteiten initiëren.

Inclusieve wetenschapscommunicatie [pijler wetenschapscommunicatie]

- **Focus:** Jongeren uit kansengroepen beter bereiken met wetenschapscommunicatie.
- **Trekker:** Damya Laoui
- **Werkt aan:** Denkwerk ter voorbereiding van postercampagne en/of website.

Internationalisering/ENYA 2022 [pijler internationalisering]

- **Focus:** Voorbereiding van de jaarlijkse Meeting of European National Young Academies (ENYA) die in mei 2022 in Brussel doorgaat.
- **Trekkers:** Bart Vermang, Sarah Verhulst
- **Werkt aan:** Een programma voor de meeting en alle voorbereidingen en uitnodigingen, in overleg met de senior academies van ALLEA (ALL European Academies) en de Young Academies van Zweden en Schotland (troika). Overweging ALLEA-lidmaatschap

Open Access & Open Science [pijler beleid]

- **Focus:** Tendensen op het vlak van onderzoeksdata(management), open access (bv. Plan S, uitgeversdeals) en open science (bv. European Open Science Cloud, Flemish Open Science Board) opvolgen en bespreken.
- **Trekkers:** Dave De ruyscher, Laura Vandenbosch, Vincent Ginis, Christophe Vandeviver
- **Werkt aan:** Standpuntvorming over wenselijk open science-beleid, voorbereidingen parlementaire vraag.

OVERLAP The Expo [pijler interdisciplinariteit]

Focus: Een reizende expo die de vijf universiteitssteden aandoet. In de expo worden 14 kunstobjecten in dialoog gebracht met evenveel wetenschappelijke objecten.

Trekkers: Frank Merckx, Marjan Doom, Nele Wynants, Ann Bessemans

Werkt aan: Het organiseren van de expositie op de vijf locaties.

Het (precair) statuut van de Kunstenaar *[pijler interdisciplinariteit]*

- **Focus:** Manieren om een zinvolle bijdrage te leveren aan het debat na de hervorming van het kunstendecreet 2021.
- **Trekkers:** Nicolas Baeyens, Lynda Grine, Kevin Trappeniers
- **Werkt aan:** Een publieksevenement over de precariteit van het kunstenaarsstatuut en een nieuwe kunstenaarspagina op de nieuwe JA-website.

Prijsvraag Diversiteit in Hoger onderwijs *[pijler beleid]*

Focus: De Jonge Academie lanceert jaarlijks thematische prijsvragen waarvan de beste inzendingen (teksten, ideeën, best practices ...) bekroond worden. Deze keer houdt de vraag verband met diversiteit en inclusie in het Hoger Onderwijs.

- **Trekkers:** Lynda Grine, Damya Laoui, Loes Meeussen
- **Werkt aan:** De selectie, publieke prijsuitreiking en publicatie van de winnende inzending.

Redactieraad Maja #7 Homo Ludens *[pijler interdisciplinariteit]*

Focus: Het thema van deze Maja is serendipiteit, toeval en spel in onderzoek en kunsten en wordt uitgewerkt in nauwe samenwerking met een grafisch vormgever.

Trekkers: Nele Wynants, Marjan Doom

- **Werkt aan:** De publicatie van Maja #7, presentatie op het publieksevenement op 30 maart 2022.

Science meets Parlement *[pijler beleid]*

- **Focus:** Een pairing scheme voor wetenschappers en parlementairen die elkaar volgen.
- **Trekkers:** Didier Caluwaerts, Lars De Laet
- **Werkt aan:** Vernieuwd programma opvolgen met doorstart na de 'on hold' situatie door de covidpandemie.

Wetenschap in de media *[pijler wetenschapscommunicatie]*

- **Focus:** Wetenschap vaker, beter en diverser in de media brengen, via vernieuwende formats en met nieuwe invalshoeken.
- **Trekkers:** Caroline Masquillier, Birgit Van Puymbroeck, Lies Lahousse
- **Werkt aan:** Een samenwerkingsaanbod met media op basis van een door de JA intern uitgewerkte en gedragen principes van goede wetenschapscommunicatie.

Wetenschapsjournalistiek *[pijler wetenschapscommunicatie]*

- **Focus:** Katalysator zijn voor een initiatief met blijvende, positieve impact op kwaliteitsvolle wetenschapsjournalistiek en evidence-based wetenschaps-communicatie in Vlaanderen. In kaart brengen van bestaande initiatieven en haalbaarheid van nieuwe onderzoeken.
- **Trekkers:** Rose Bruffaerts, Joris Vandendriessche
- **Werkt aan:** Organiseren van een ronde tafel meeting (juni 2021) met Vlaamse (wetenschaps)journalisten en andere experts. Voorbereiding opzetten van een Science-meets-Media-event naar analogie met het Nederlandse Bessensap.

4. Adviesraad

4.1. Rol en werking

De opstart van de Jonge Academie werd in 2013 begeleid door de Adviesraad van de Jonge Academie, die de eerste generatie van Jonge-Academieleden verkoos. Sindsdien werkt de Jonge Academie onafhankelijk van de Adviesraad en selecteert ze ook zelf haar nieuwe leden. De adviesraad komt nog steeds samen, minstens jaarlijks, in aanwezigheid van de Jonge Academie-voorzitters. Er wordt dan o.a. informatie uitgewisseld over budget, strategische visie, actiepunten en samenwerking met de academiën. De Adviesraad kwamen samen op 6 december 2021.

4.2. Samenstelling

Oorspronkelijke samenstelling Professoren Dominique Willems en Hilde De Ridder-Symoens (beiden Klasse Menswetenschappen KVAB) namen in 2012 het initiatief om een Jonge Academie op te richten. Ze verzamelden rond zich academieleden uit elke klasse van de KVAB en de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren (toen genaamd: voor Taal en Letterkunde). Samen vormden zij de Adviesraad bij de opstart van de Jonge Academie. In 2014 heeft ook de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (de KAGB) zich aangesloten bij de andere gevestigde academies die de Jonge Academie ondersteunen.

KAGB en alumni sinds 2018 Toen in februari 2018 de Jonge Academie vijf jaar bestond, werden de samenstellingsregels voor de adviesraad uitgebreid: (1) twee *alumni* zijn lid van de adviesraad, omdat zij zowel de ervaring van binnenuit als een perspectief van enige afstand combineren; (2) de KAGB wordt met twee leden vertegenwoordigd in de Adviesraad; en (3) de oorspronkelijke initiatiefnemers blijven lid van de Adviesraad, naast twee andere afgevaardigden uit de Klasse Menswetenschappen van de KVAB.

Samenstelling 2021-2022

- Voorzitters: Sabine Van Huffel en Joos Vandewalle
- KVAB, Klasse Natuurwetenschappen: Christoffel Waelkens en Sabine Van Huffel
- KVAB, Klasse Menswetenschappen: Ann Buysse en Johan Wagemans
- KVAB, Klasse Kunsten: Luc Van Hove en Anne-Marie van Kerckhoven
- KVAB, Klasse Technische Wetenschappen: Joos Vandewalle en Martine Baelmans
- KAGB: Greet Ieven en Peter Bols
- KANTL: Willy Vandeweghe en Frank Willaert
- Alumni JA: Korneel Rabaey en Liesbet Geris
- Initiatiefnemers JA (KVAB-leden): Dominique Willems en Hilde De Ridder-Symoens
- Vast secretaris KVAB: Freddy Dumortier

Ambtshalve nemen ook de JA-voorzitters en -secretarissen deel aan de vergaderingen.

Deel 2: Interne werking

5. JA-dagen

De werktiming die de Jonge Academie sinds september 2019 volgde, met de maandelijkse “JA-dagen” werd verder gezet in werkjaar 2021-2022. Elke 13^e van de maand vergaderen de werkgroepen die daar nood aan hebben. Een flink aantal JA-dagen werd dit werkjaar uiteraard online gehouden, om de coronamaatregelen strikt te kunnen respecteren.

Op de JA-dag van 13 januari 2022 werd tijd gemaakt om te klinken op het nieuwe jaar, tijdens een virtuele nieuwjaarsreceptie op Wonder. Alle Jonge Academie-leden kregen daarvoor een pakket met FairTrade producten thuis geleverd voor een (h)eerlijke toast.

6. Tweedaagsen

De Jonge Academie houdt zowel tijdens het voorjaar als het najaar een tweedaagse bijeenkomst. De leden vergaderen van de ochtend van de eerste dag tot de middag van de tweede dag samen in plenaire sessies, parallelle werkgroepvergaderingen e.a. Op de Algemene Vergadering worden organisatorische kwesties besproken en leggen de voorzitters verantwoording af over de financiën van de JA en de begroting. Er waren op de tweedaagsen van 2021 (najaarstweedaagse) en 2022 (voorjaarstweedaagse) ook discussies en werkmomenten. Beide tweedaagsen konden met inachtneming van extra coronamaatregelen (CovidSafeTickets en zelftests) veilig in het Paleis der Academiën worden georganiseerd.

6.1. Najaarstweedaagse (8-9 november 2021)

De najaarstweedaagse startte op maandag 8 november 2021 met een intern gedeelte. Er werd uitgebreid de tijd genomen om kennis te maken met de generaties nieuwe leden (2020 en 2021) die startten in het midden van de pandemie. Nadien volgde de Algemene vergadering waar de organisatorische en financiële aspecten van de Jonge Academie plenair werden besproken.

Na de middagpauze speelde de leden van de Jonge Academie samen het spel Expeditie Moendes. Aansluitend volgde een terugkoppeling vanuit de verschillende werkgroepen, waarbij verslag werd gemaakt van alle activiteiten en samenwerkingen. Vervolgens verzorgde Joris Vandendriessche een plenair gesprek over de principes waaraan goede wetenschapscommunicatie – volgens de Jonge Academie – moet voldoen. Dit gesprek wordt later verwerkt tot een manifest dat de Jonge Academie zal uitdragen in haar interne werking en met partners. De dag werd afgesloten met een stellingenspel over *work-life balance* en impliciete verwachtingen (door Sophie de Buyl en Sofie Verbrugge) om het doorstart te geven aan de nieuwe werkgroep over Academische tijdsbesteding.

Dinsdag 9 november stond de najaarstweedaagse in het teken van het publieksevenement 'Diversiteit in het Hoger Onderwijs', waarop onder andere de winnaar van de door de Jonge Academie gelanceerde prijsvraag werd bekendgemaakt.

6.2. Voorjaarstweedaagse (30-31 maart 2022)

De voorjaarstweedaagse begon op 30 maart met de Algemene Vergadering waarin het nieuwe bestuur werd goedgekeurd en financiële en organisatorische aspecten werden besproken. Daarna was het tijd om kennis te maken met de nieuwe leden, die zich elk kort voorstelden en hun motivaties uit de doeken deden. Aansluitend volgde een terugkoppeling vanuit de bestaande werkgroepen.

In de namiddag was er het publieksevenement met een presentatie over Expeditie Moendoes, de lancering van Maja#7 Homo Ludens, de officiële inauguratie van de nieuwe leden en verschillende generaties alumni die in de bloemetjes werden gezet. Tevens namen we op gepaste wijze afscheid van uittredend vast secretaris van de KVAB, Freddy Dumortier.

Op 31 maart startte de dag met een speeddate-spel waarin Jonge Academie leden elkaar beter konden leren kennen. Vervolgens konden de nieuwe werkgroepen vergaderen. Afsluiten deden we met een plenaire discussie over de verhouding van de Jonge Academie tot activisme.

7. Sociale dag (Gent, 17 september 2021)

Eén keer per jaar bezoekt de Jonge Academie met haar leden een universiteitsstad. Elkaar leren kennen staat op die dag centraal in een positieve sfeer van interdisciplinaire interesse, eigen aan de Jonge Academie. De sociale dag in Antwerpen werd verplaatst naar zomer 2022.

Ter vervanging werd een barbecue gehouden in de Plantentuin van het Gentse Universiteitsmuseum (GUM) op 17 september 2021, aansluitend op de JA-dag met werkgroepvergaderingen en een rondleiding in het GUM door curator en JA-lid en GUM-curator Marjan Doom. Voor deze sociale activiteit, het eerste fysieke sociale weerzien sinds lang, werd ervoor gekozen om ook partner en kinderen van alle leden uit te nodigen. JA-leden worden immers vaak geconfronteerd met de moeilijke balans tussen 'work' en 'life' — die balans kreeg, letterlijk en figuurlijk, een gezicht dankzij de gezinsleden.

8. Chronologie van de vergaderingen

Dit overzicht bevat de interne overlegmomenten van werkgroepen en bestuur, alsook contacten met partners en anderen. Hierin zijn niet opgenomen:

- Vergaderingen van gezamenlijke KVAB-JA-werkgroepen (zoals de reflectiegroepen en de stuurgroep wetenschapscommunicatie);
- Vergaderingen van raden en werkgroepen waaraan JA-leden deelnemen (bv. maandelijkse Raad van Bestuur KVAB of KAGB, redactieraad Universiteit van Vlaanderen, KVAB-standpuntwerkgroepen, redactieraad Eos, KVAB-denkersstuurgroepen);
- De wekelijkse overlegmomenten tussen JA-voorzitters en -medewerkers ('JA-bureau') en andere aftoetsingen met individuele bestuursleden.

April 2021

- 2 Vergadering met SciMingo over PhD Cup
- 13 **JA-dag** met verschillende vergaderingen:
 - Week van het Weten (wetenschap in de media)
 - Precair kunstenaarsstatuut
 - Biodiversiteit (plenair)
 - Redactie Maja #7 Homo Ludens
 - Expeditie Moendoes
 - Vorbereiding OVERLAP-expo on site in Antwerpen
- 20 Werkgroep ENYA, voorbereiding presentatie op ENYA Scotland 2021
- 20 Werkgroep precair kunstenaarsstatuut
- 28 Vergadering JA-bureau met VLIR over co-organisatie AESIS-conferentie
- 28 Kennismaking onderwijsprofessionalisering UGent
- 28 Vorbereiding presentatie academiënlandschap op ENYA Scotland 2021
- 30 Vergadering met SciMingo en The Floor is Yours over inclusieve wecom in de PhD Cup

Mei 2021

- 7-8 ENYA Scotland 2021
- 12 **JA-dag** (online, voormiddag) met vergaderingen:
 - Expeditie Moendoes
 - Precair Statuut van de Kunstenaar
 - Wetenschapsjournalistiek (foto)
 - Bestuur JA
 - Preview van OVERLAP Antwerpen voor JA-leden met versnaperingen (on site, Antwerpen)
- 18 Redactieraad Maja #7 Homo Ludens

Juni 2021

- 6 Opening OVERLAP Leuven
- 8 Overleg JA-VLIR (JA-bureau met secretaris-generaal Koen Verlaeckt)
- 9 Redactieraad Maja #7 Homo Ludens
- 10 Gesprek JA-voorzitters met rector KU Leuven Luc Sels
- 11 Overleg met Academia Press over Academic Compass en een opkomende publicatie
- 14 **JA-dag** met verschillende vergaderingen:
 - Academic Compass
 - Expeditie Moendoes
 - Betrekken van stakeholders in onderzoek
 - Maja #7 Homo Ludens
 - Academische tijdsbesteding (opstart)
 - Bestuur
 - Rondetafelgesprek over de toekomst van Wetenschapsjournalistiek in Vlaanderen (4u)
 - Opbouw OVERLAP Leuven
- 14 Rondetafelgesprek over de toekomst van Wetenschapsjournalistiek in Vlaanderen
- 15 Workshop van Zweedse YA over hun kinderboek Forskarsdrömmar
- 17 Vergadering KVAB en JA over de Belgische bijdrage aan de CAETS prize videocompetitie
- 18 Overleg met werkgroep OVERLAP (debriefen)
 - Vergadering JA-VLIR Kunsten
- 21 Overleg met EOS over event met uitreiking Pipetprijs
- 23 Werkgroep OVERLAP (Leuven)
- 24 Expeditie Moendoes spelen in school in Brasschaat, video-opnames
- 24 Werkgroep Expeditie Moendoes: financieringsmogelijkheden en voorbereiding gesprek FWO
- 28 Deelname bestuursleden op klankbordgroep wetenschapscommunicatie FWO
- 29 Overleg met SciMingo over de opstart van hun SciComm Academy

Juli 2021

- 6 Kennismaking onderwijsprofessionalisering UAntwerpen
- 8 Vergadering met SciMingo over SciComm Academy
- 8 Overleg JA-voorzitters met rector UHasselt Bernard Van Heusden
- 12-13 Werkgroep Expeditie Moendoes over website
- 13 Werkgroep OVERLAP (Brussel)
- 15 Werkgroep internationalisering: voorbereiding ENYA 2022

Augustus 2021

- 17 Werkgroep Expeditie Moendoes
- 19 Overleg JA-voorzitters met rector UAntwerpen Herman van Goethem
- 23 Juryvergadering PhD Cup (eerste ronde)
- 25 Werkgroep OVERLAP
- 26 Werkgroep diversiteit in hoger onderwijs: traject Onderwijsprofessionalisering
- 27 Vergadering met Vlaams Parlementslid Brecht Warnez (Open Science, FWO en cOAlition S)

September 2021

- 2 Sollicitatiegesprekken nieuwe beleidsmedewerker Jonge Academie
Opening OVERLAP Brussel
- 6 Sollicitatiegesprekken nieuwe beleidsmedewerker Jonge Academie
- 9 Werkgroep Diversiteit in het Hoger Onderwijs
- 13-14 Werkgroep internationalisering: voorbereiding ENYA Survey
- 17 **JA-dag** met verschillende vergaderingen en sociale activiteit in het GUM:
Bestuur
Expeditie Moendoes
Diversiteit in het Hoger Onderwijs: hoe richting een charter?
Plenair rondetafelspel "Metten van impact van wetenschappelijk onderzoek"
Enya meeting 2022 te Brussel
Maja#7 Homo Ludens
Planning doorstart Science meets Parliament
- 21 Vergadering met Young Academy of Scotland en Swedish Young Academy (troika)
- 22 Vergadering met ALLEA over gezamenlijke gedeelte ENYA-ALLEA meeting mei 2022
- 29 Afscheidslunch Tine Scheijnen met evaluatie JA-secretariaat

Oktober 2021

- 6 Werkgroep Expeditie Moendoes
- 12 Vergadering met ALLEA over Brussels meeting
- 13 **JA-dag** met verschillende vergaderingen
Expeditie Moendoes
Bustebende
Wetenschapsjournalistiek (focus Bessensap)

- Salon o.l.v. Lodewijk Heylen
- Redactie Maja #7 Homo Ludens
- Inclusieve wetenschapscommunicatie
- Academic Compass
- 18 Overleg JA-voorzitters met rector UGent Rik Van de Walle
- 21 Vertegenwoordiging JA-bestuur op Nacht van het Geluk van Nationale Loterij
- 22 Overleg met Prof. Vinod Subramaniam, rector UTwente
- 25 Opname filmpjes Expeditie Moendoes
- 26 Werkgroep Academic Compass
- 29 Werkbezoek van de voorzitters van De Jonge Akademie Nederland aan onze JA
Nocturne OVERLAP GENT

November 2021

- 4 Werkgroep Diversiteit in het Hoger Onderwijs: voorbereiding publieksevent
- 5 Interview-opname met keynote Vinod Subramaniam (publieksevent)
- 8-9 Najaarstweedaagse, met plenair overleg, werkgroepvergaderingen en publieksevent
- 15 **JA-dag**, met verschillende vergaderingen en aansluitend reflectiediner:
Open Access, Open Science
Redactieraad Maja #7 Homo Ludens
Internationalisering · ENYA mei '22 · ALLEA
Artists in Residence
Inclusieve wetenschapscommunicatie
Expeditie Moendoes
Diversiteit in het hoger onderwijs: voorbereiding VLIR-overleg en taakverdeling
OVERLAP — focus op Hasselt
Reflectiediner over het selectieproces met voormalige selectiecommissievoorzitters
- 16 Vergadering JA+VLIR-bureau over Vlaamse Brede Heroverweging
- 17 Vergadering met KVAB-vast secretaris Freddy Dumortier
Overleg met nieuw-verkozen KVAB-vast secretaris Karel Velle
- 18 Evaluatievergadering EOS Pipetprijs
- 22 Vergadering met ALLEA over gedeeld programma mei 2022
- 23 Werkgroep Expeditie Moendoes over Dag van de Wetenschap
- 30 Werkgroep OVERLAP over opstart expo in Hasselt

December 2021

- 1 Werkgroep Expeditie Moendoes: voorbereiding drukwerk inhoud spelmappen
- 6 Adviesraad JA
Werkgroep Betrekken van stakeholders in onderzoek
- 9 Incubatorvergadering JA – Klimaatbeleid en overleg met geëngageerde burger Vincent Sels
- 10 Overleg met Kabinet Thomas Dermine, op uitnodiging na opiniestuk
- 13 **JA-dag met verschillende vergaderingen**
Expeditie Moendoes
JA-strategie voor VLIR-overleg richting een diversiteitscharter (foto)

- Bestuur
- Klimaatbeleid (plenaire terugkoppeling)
- ALLEA en ENYA
- Inclusieve wetenschapscommunicatie
- Betrekken van stakeholders in onderzoek
- Redactieraad Maja #7 Homo Ludens
- 20 Werkgroep Bustebende
- 21 Werkgroep Expeditie Moendoes
- 22 Selectiecommissie – Ontvankelijkheidsvergadering
- 23 Vergadering JA-voorzitters met voorzitter en secretaris-generaal VLIR

Januari 2022

- 13 **JA-dag** met verschillende vergaderingen en online nieuwjaarsdrink
 - Diversiteit in het Hoger Onderwijs
 - OVERLAP
 - Open Science
 - Week van het Weten + Wetenschapscommunicatie
 - Informeel koffiekamer
 - Bestuur
- 17 Overleg met OWL Press over boek over PhD
- Afpraak expo OVERLAP GUM
- 18 Voorbereiding ENYA meeting
- 19 Selectiecommissie – Shortlistvergadering
- 24 Vergadering met ALLEA over gedeeld programma mei 2022
- Vergadering met FWO over Academic Compass
- 25 Kennismaking Christina Bierbaumer (JA Oostenrijk)
- 26 Juryvergadering Eos-Pipetprijs (shortlist en winnaar)

Februari 2022

- 7 Vergadering ter voorbereiding van ENYA-ALLEA event
- 9 Overleg met Plan Samenleven, kabinet Bart Somers
- 14 **JA-dag** met verschillende werkgroepen
 - VLIR-JA werkgroep Etnisch Culturele Diversiteit en Inclusie op de universiteit
 - Artistic Research
 - Maja #7 Homo Ludens
 - Vorbereiding ENYA meeting
 - Bestuur (aansluiten op Zoom)
 - Inclusieve wetenschapscommunicatie
 - Betrekken van stakeholders in onderzoek
 - Expeditie Moendoes
- 16 Selectieinterviews nieuwe JA-leden
- 17 Vergadering Expedition Mundus co-application for IAP grant
- 18 Overleg met werkgroep OVERLAP, verkenning van de ruimte in Hasselt
- 21 Vergadering 'Science meets Media' met FWO, SciMingo en VLIR
- 23 Trekkersoverleg Science meets Parliament

Maart 2022

14 JA-dag met verschillende vergaderingen:

Open Access met Vlaams Parlementslid Brecht Warnez

Betrekken van stakeholders in onderzoek (overdracht)

Vorbereiding ENYA meeting 2022

Etnisch-culturele diversiteit in het hoger onderwijs (met VLIR)

Grensoverschrijdend gedrag in academia

Acties van Jonge Academie(s) m.b.t. Oekraïne

Moendoes: voorbereiding lancering

Artistic Research

15 Vergadering met Uitgeverij Komma, over OVERLAP-boeken

23 Finissage OVERLAP in Hasselt

28 Overleg met werkgroep Maja #7 Homo Ludens over planning publieksevent

30-31 **Voorjaarstweedaagse** met o.a. plenaire terugkoppelingen en vergaderingen:

Fake news (foto vorige pagina)

Zorgzame wetenschap(pers)

Werkvergadering spelmap Moendoes afwerken (foto)

Rondetafelgesprek over activisme

Deel 3: Realisaties en impact

9. Publicaties

De Jonge Academie heeft de ambitie om elk jaar een Maja (Magazine van de Jonge Academie) uit te geven om de thema's waarin ze actief is onder de aandacht te brengen. Die thema's worden gekozen omwille van hun bijzondere relevantie, niet alleen binnen de academische wereld, maar ook in de maatschappij in het algemeen. De Jonge Academie publiceerde in 2021-2022 niet één maar twee Maja's en ook drie opiniestukken over actuele thema's.

9.1. Maja #Pandemic Edition: Post-Pandemic World Scenarios (voorstelling maart 2021 / verspreiding december 2021)

Na de publicatie van Maja #6 over genderdiversiteit waren de voorbereidingen gestart voor Maja#7 Homo Ludens. Toen de covidpandemie losbrak, lanceerde de Jonge Academie een prijsvraag over hoe het leven er zou uitzien na de pandemie. De grote impact van de pandemie enerzijds en de erg waardevolle inzendingen op de Prijsvraag *Anticipating life after the pandemic* bewogen de Jonge Academie ertoe om tussen Maja #6 en Maja #7 een Engelstalige speciale editie van Maja te brengen, die in het teken stond van de pandemie, maar vooral vooruitblikte naar wereldscenario's na de pandemie. Centraal erin staan tien bijdragen die lichte aanpassingen waren van tien van de strafste prijsvraaginzendingen.

Daarnaast was er in dit magazine ook ruimte voor de Jonge Academie in de strijd tegen COVID-19, met centraal het manifest van de JA "Pleidooi voor een feilbare wetenschap". Verder kwam de ongelijke impact van covid op academici zonder en met zorgtaken (i.h.b. vrouwen) aan bod en wat de JA daaromtrent ondernam, een reflectie van de voorzitters over wetenschap en politieke besluitvorming en een samenvatting van andere zaken die de Jonge Academie deed.

De Maja #Pandemic Edition werd voorgesteld op 26 maart 2021 op de online inauguratiezitting en meteen online gepubliceerd, gedrukt op 7250 exemplaren in november 2021 en kosteloos verspreid naar de partners van de Jonge Academie en alle ZAP en postdocs aan de vijf Vlaamse universiteiten in december 2021.

9.2. Opiniestuk diversiteit in het hoger onderwijs (De Morgen, 5 september 2021)

Op de eerste schooldag bedreigde Vlaams-Belangvoorzitter Tom Van Grieken via sociale media “linkse leerkrachten en proffen die hun multiculturele onzin te pas en te onpas in hun lessen proberen te verwerken” en hij beloofde hen in 2024 “de rekening te presenteren”. Als reactie daarop schreven leden van de Jonge Academie een opiniestuk, waarbij ze in de eerste plaats duiden dat die “multiculturele onzin” het resultaat is van de beste wetenschappelijke kennis die we hebben. Het werd gepubliceerd met auteurs JA-voorzitters Jozefien De Leersnyder en Christophe Vandeviver, in naam van de Jonge Academie, kreeg de titel “De multiculturele ‘onzin’ waarover Tom Van Grieken het heeft, is gestoeld op wetenschap” en werd op 5 september 2021 gepubliceerd in De Morgen, zowel online als in print.

Opinie Jozefien De Leersnyder & Christophe Vandeviver

De multiculturele ‘onzin’ waarover Tom Van Grieken het heeft, is gestoeld op wetenschap

Doelid SJI

Jozefien De Leersnyder & Christophe Vandeviver, co-voorzitters van de Jonge Academie, namens de leden van de Jonge Academie.

REDACTIE 5 september 2021, 07:15

9.3. Opiniestuk vrouwen in de Nobelprijzen (De Standaard, 15 oktober 2021)

Op uitnodiging van de opinieredactie van De Standaard kropen Barbora Wouters en Lynda Grine in de pen om een opiniestuk te schrijven over het gebrek aan vrouwen bij de bestemmingen van de Nobelprijzen 2021. In het stuk nemen de auteurs vier stellingen onder de loep, over excellentie, gendercorrelaties, tijdsprojectie en individuele prestaties. Het stuk werd aangenomen door de Jonge Academie en gepubliceerd in De Standaard van 15 oktober (print én online) onder de titel “En de Nobelprijs gaat naar ... mannelijke wetenschappers”.

De Standaard **Meest recent** Binnenland Buitenland Opinie Economie Cultuur Sport Life&Style Meer ▼

OPINIE GENDERONGELIJKHEID

En de Nobelprijs gaat naar ... mannelijke wetenschappers

Geen enkele vrouw heeft dit jaar een wetenschappelijke Nobelprijs gewonnen. Hoe komt het dat mannen vaker in de prijzen vallen? Barbora Wouters en Lynda Grine nemen enkele stellingen onder de loep.

Barbora Wouters & Lynda Grine
Docentes en geschiedkundige, Vrije Universiteit Brussel en wetenschapsjournaliste, O.Kaet A.
1/2 (2021) in naam van de Jonge Academie.
Vrijdag 15 oktober 2021 om 12:25 uur

Jockelyn Bell Burnell deed een belangrijke ontdekking in 1967, maar mannelijke premiesoren kregen de Nobelprijs. [Bijzondere foto's](#)

9.4. Opiniestuk ‘Steunen op de wetenschap loont, ook voor het klimaat’ (De Standaard, 22 november 2021)

Naar aanleiding van de teleurstellende resultaten van de COP26 in Glasgow (13 oktober – 12 november 2021) publiceerde de Jonge Academie een opiniestuk over het Vlaamse klimaatbeleid. De Jonge Academie en de rectoren van de Vlaamse universiteiten maken zich immers zorgen over de lage klimaatambities van Vlaanderen. Met dit opiniestuk eisen ze samen een meer wetenschappelijke aanpak

De Standaard Meest recent Binnenland Buitenland Opinie Economie Cultuur Sport Life&Style Meer ▼

OPINIE KLIMAATPLAN

Steunen op de wetenschap loont, ook voor het klimaat

De Jonge Academie en de rectoren van de Vlaamse universiteiten maken zich zorgen over de lage klimaatambities van Vlaanderen. Ze eisen een wetenschappelijker aanpak en beter onderbouwd plan.

Maandag 22 november 2021 om 3:25 uur

Eind juli lagen er nog steeds auto's en puin in de Vesder. 'De ambitie móét hoger als we de planeet leefbaar willen houden.' © James Arthurbig

en een beter onderbouwd plan. Het opiniestuk verscheen op 22 november 2021 in *De Standaard*.

Deze tekst kwam tot stand als samenwerking van verschillende JA-leden. Het opiniestuk werd ondertekend door de co-voorzitters van de Jonge Academie, Jozefien De Leersnyder (KU Leuven) en Christophe Vandeviver (UGent), namens de leden van de Jonge Academie en door de rectoren van de Vlaamse universiteiten: Caroline Pauwels (VUB), Luc Sels (KU Leuven), Rik Van de Walle (UGent), Herman Van Goethem (UAntwerpen) en Bernard Vanheusden (UHasselt).

9.5. Maja #7 Homo Ludens

Maja #7 is een ode aan de Homo Ludens of de spelende mens. Nochtans zijn wetenschap en kunst serieuze zaken, ook voor de Jonge Academie. Net daarom houdt deze Maja een pleidooi voor meer speelruimte in wetenschappelijke en artistieke processen. Er is vandaag meer dan ooit nood aan ruimte waar toevalligheden en creativiteit vrij kunnen spelen, zonder zich te richten op directe resultaten. Dat is ook zo buiten het academische en artistieke werkveld. Oproepen tot spel is dus geen kwestie van *spielerei*, maar van noodzaak.

Maja#7 laat zien wat er kan gebeuren in die speelruimte: het nummer weerspiegelt het spel dat de auteurs speelden met inhoud en vorm, daarin begeleid en uitgedaagd door vormgever Pieter Willems van ontwerpbureau PJOTR. Het nummer is tegelijk ook het begin van een nieuw spel, dat met de lezer: de Maja-redactieraad en de Jonge Academie willen de spelende mens in ieder van ons aanspreken.

Maja #7 Homo Ludens werd voorgesteld op de inauguratiezitting van 30 maart 2022 en meteen online gepubliceerd, gedrukt op 7250 exemplaren en in april-mei 2022 kosteloos verspreid naar de partners van de Jonge Academie en alle ZAP en postdocs aan de vijf Vlaamse universiteiten.

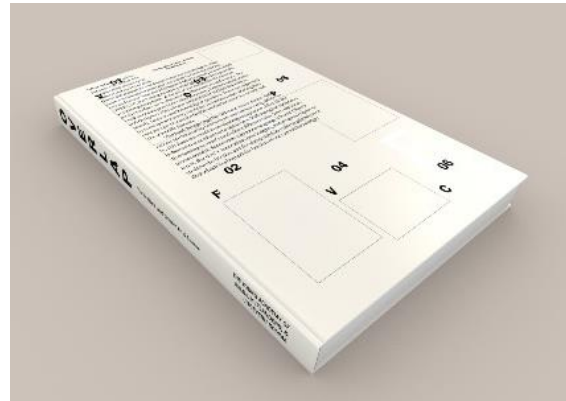

10. Events

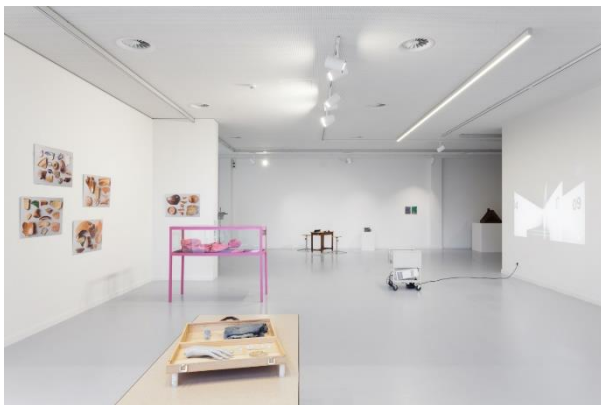
De Jonge Academie (co-)organiseerde elf publieksevents in werkjaar 2021-2022, waarvan acht in samenwerking met andere partners, waarvan vijf ter gelegenheid van het neerstrijken van Overlap The Expo op een universitaire locatie.

10.1. Openingen OVERLAP The Expo op locaties, i.s.m. de vijf universiteiten

Begin 2020 publiceerde de Jonge Academie het boek *OVERLAP: The no man's land between art & science*, waarmee ze een staalkaart bood van de veelheid aan praktijken op de grens — of in de overlap — tussen kunst en wetenschap. De verkenning van dit grensgebied tussen wetenschap en kunst werd een 'expo op papier' met 52 artistieke bijdragen en 12 essays.

Door de maatregelen inzake social distancing veranderde de Jonge Academie haar oorspronkelijke plan van één of meerdere OVERLAP-boekvoorstellingen naar een reizende expo, genaamd *OVERLAP The Expo*. Het werd een unieke tentoonstelling, waarin vijftien artistieke werken in associatieve dialoog gaan met evenveel wetenschappelijke objecten uit de universitaire collecties van UGent en KU Leuven. Wetenschap en de materiële resultaten van wetenschappelijk onderzoek kunnen immers ook esthetisch zijn en hun filosofische of poëtische kwaliteit wordt vaak ondergewaardeerd. De bezoeker van de tentoonstelling wordt uitgedaagd met twee centrale vragen: Wat als we academisch erfgoedobjecten als kunst zouden benaderen? En wat als we ons richten op het analytische of epistemologische potentieel van een kunstwerk? De kunstwerken zijn van Nicolas Baeyens, Ann Bessemans, Louis De Cordier / Cosco, Katelijne De Corte, Ugo Dehaes, Annelys de Vet, Kasper De Vos, Lodewijk Heylen, Robbert&Frank Frank&Robbert, Athar Jaber, Christina Stuhlberger, Kevin Trappeniers, Karel Verhoeven, Karen Vermeren en Dirk Zoete.

Om de expo te huisvesten, werkte de Jonge Academie samen met de culturele diensten van de universiteiten in de desbetreffende universiteitssteden. In elke stad werd ook een opening georganiseerd:

- **Antwerpen** (Wintertuin), i.s.m. Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en Sint-Lucas Antwerpen: expo 13-23 mei 2021 | **opening 12 mei 2021**
- **Leuven**, i.s.m. Bac Art Lab KU Leuven: expo 16-30 juni 2021 | **opening 16 juni 2021**
- **Brussel**, i.s.m. PILAR - House for Arts & Science, VUB: expo 2-26 september 2021 | **opening 2 september 2021**
- **Gent**, i.s.m. Gents Universiteitsmuseum: expo 30 oktober 2021 - 9 januari 2022 | **opening (nocturne) 29 oktober 2021**
- **Hasselt**, i.s.m. UHasselt en PXL MAD Gallery: expo 4 maart - 1 april 2022 | **finissage 24 maart 2022**

Op deze events namen leden van de Jonge Academie (voorzitter, OVERLAP-trekkers) het woord, net als vertegenwoordigers van de gastinstelling. Op de opening in Brussel sprak ook staatssecretaris Sammy Mahdi, belast met de Nationale Loterij. Er waren bijvoorbeeld 185 aanwezigen op de officiële opening in Gent en 6728 individuele bezoekers gedurende de looptijd in Gent.

10.2. Symposium "De langetermijneffecten van COVID-19" i.s.m. KAGB (29 mei 2021)

Onder leiding van moderator Lynda Grine (lid Jonge Academie) organiseerden de KAGB en de Jonge Academie samen een online symposium op zaterdag 29 mei, over zogenaamde "Long Covid", een syndroom waarbij blijvende symptomen langer dan 3 maanden na de acute fase van een COVID-19-besmetting aanhouden maar niet verklaard worden door een alternatieve diagnose. Met een getuigenis door JA-lid Kristien Hens en verdere bijdragen door Sofie Claeys, JA-alumna Veerle De Herdt, Jo Lambert en Lode Godderis bleek het een erg succesvol event dat 152 deelnemers trok, meer dan andere KAGB-events.

DE KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË EN DE JONGE ACADEMIE PRESENTEREN

OP ZATERDAG 29 MEI 2021

ONLINE SYMPOSIUM

"DE LANGETERMIJNEFFECTEN VAN COVID-19"

10.30: Inleiding door moderator

10.35: Prof. dr. Sofie Claeys (UZ Gent):
"De uitdaging van anosmie en ageusie in een post-COVID-19 tijdperk"

10.50: Prof. dr. Kristien Hens (UAntwerpen):
Getuigenis over psychologische impact van de cognitieve bijwerkingen

10.55: Prof. dr. Veerle De Herdt (UZ Gent):
"Neurologische gevolgen van COVID-19 infectie"

11.10: Prof. dr. Jo Lambert (UZ Gent, KAGB):
"Meten is weten: COVID registers in immuungemedieerde aandoeningen in België en Europa"

11.25: Prof. dr. Lode Godderis (KU Leuven):
"Longterm COVID-19 en werk"

11.40: Paneldiscussie

11.55: Vragen uit publiek (3) en conclusies

DEELNAME IS GRATIS

Indien u op de dag zelf het symposium live wil volgen, kunt u zich registreren via:
<https://www.academiegeneeskunde.be/deelname-29-mei-2021> (registratie verplicht)

De opname van het symposium zal achteraf gratis en zonder registratie te bekijken zijn op onze website.

KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË
PALEIS DER ACADEMIËN
HERTOGSSTRAAT 1, 1000 BRUSSEL
WWW.ACADEMIEGENEESKUNDE.BE
ACADEMIEGENEESKUNDE@VLAANDEREN.BE
TEL. 0492/15 44 29

JONGE ACADEMIE
PALEIS DER ACADEMIËN
HERTOGSSTRAAT 1, 1000 BRUSSEL
WWW.JONGEACADEMIE.BE
INFO@JONGEACADEMIE.BE
TEL. +32 (0) 2 550 23 32

10.3. Uitreiking Pipetprijs i.s.m. Eos (23 september 2021)

De Eos Pipet i.s.m. Jonge Academie huldigt een zeer beloftevolle onderzoeker. Op de “EOS-JA Pipet Night” werd de Pipetprijs uitgereikt en werden de andere laureaten gehuldigd van de editie van 2021 tijdens een gezellige, maar daarom niet minder prestigieuze uitreiking. Voor de gelegenheid vond de uitreiking 's avonds plaats in de Antwerpse Brouw Compagnie in Antwerpen, door de covid-maatregelen met een maximumcapaciteit van 80 personen. Na de uitreiking vond een panelgesprek plaats over de toekomst van wetenschapscommunicatie en wetenschapsjournalistiek, met Karen Maex (rector magnificus Universiteit van Amsterdam en juryvoorzitter Pipetprijs), Hans Willems (secretaris-generaal FWO), Filip Lardon (vicerector UAntwerpen) en Jozefien De Leersnyder (co-voorzitter Jonge Academie). De avond eindigde met een netwerkmoment onder wetenschappers en wetenschapscommunicatoren in een informele sfeer, onder het genot van een authentiek Seefbierkje.

10.4. Finale PhD Cup door SciMingo i.s.m. JA (11 oktober 2021)

Dit event werd niet getrokken door de Jonge Academie, maar door SciMingo (het vroegere Scriptie vzw). De Jonge Academie draagt bij aan de PhD Cup door in elk van de drie beoordelingsfases juryleden af te vaardigen — in de eerste ronde komen 8 van de 12 juryleden uit de JA. Op de finale vertegenwoordigde co-voorzitter Christophe Vandeviver de Jonge Academie. Sofie Claerhout (KU Leuven) won de PhD Cup 2021 met haar onderzoek over het potentieel van het Y-chromosoom bij het onderzoek naar moordzaken.

10.5. Publieksevenement Diversiteit in het Hoger Onderwijs (9 november 2021)

Op de tweede dag van haar najaarstweedaagse (9 november, 14:00 – 16:00) organiseerde de Jonge Academie een thema-event over diversiteit en inclusie in het hoger onderwijs in het Paleis der Academiën in Brussel. Er was een rijk gevuld namiddagprogramma met getuigenissen, inspiratie en de prijsuitreiking van de prijsvraag 'Culturele Diversiteit in hoger onderwijs', die werd gewonnen door Student Point, Universiteit Hasselt (zie *Prijsvragen*, p. 31). Sprekers op het event waren o.a.

- Orhan Agirdag, lid Jonge Academie en professor Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven;
- Reinhilde Pulinx, Expertisecentrum Inclusive Society, UCLL;
- Vinod Subramaniam, Voorzitter College van Bestuur, Universiteit van Twente en voorzitter Nederlandse adviescommissie diversiteit en inclusie in onderwijs en onderzoek;
- Jozefien De Leersnyder, voorzitter Jonge Academie en professor Sociale en Culturele Psychologie, KU Leuven; Comenius Senior Teaching Fellow, Universiteit van Amsterdam;
- Seval Gündemir, Universitair docent Arbeids- en Organisationspsychologie, UvA

Er waren ook een aantal krachtige getuigenissen die kaderden waarom diversiteit en inclusie in het hoger onderwijs zo belangrijk zijn. Voor de muzikale intermezzo's kozen we voor een samenspel tussen de befaamde gospelzanger Didier Likeng en JA-lid en saxofonist Kurt Bertels. Het programma – dat op veel lof werd onthaald – werd afgesloten met een receptie. De filmpjes van de presentaties zijn beschikbaar op het YouTube-kanaal van de Jonge Academie.

10.6. Infosessies Jonge Academie op de universiteiten

Zoals in 2019 zijn eind 2021 in alle universiteitssteden infosessies doorgegaan over de Jonge Academie. Ze richten zich specifiek op onderzoekers en artiesten die overwegen zich kandidaat te stellen als lid van de Jonge Academie. Via interviews tussen huidige leden en alumni krijgen ze een beeld van wat lidmaatschap inhoudt. Vaak spreekt ook een vertegenwoordiger van het universiteitsbestuur over de meerwaarde van de Jonge Academie. Indien ze fysiek doorgaan, werd een receptie of lunch voorzien. Door een opflakking van de covidpandemie werden de fysiek geplande infosessies van Gent en Leuven last minute vervangen door een online sessie.

Leuven: maandag 22 november 2021, 16u

Gent: woensdag 1 december 2021, 16u

Hasselt: maandag 29 november 2021, 12u

Brussel: vrijdag 3 december 2021, 16u

Antwerpen: maandag 29 november 2021, 17u

10.7. Inauguratie nieuwe leden en lancering Maja #7 Homo Ludens (30 maart 2022)

Jaarlijks worden de nieuw verkozen leden plechtig geïnaugureerd op een fysiek publieksevenement in het Paleis der Academiën. Deze keer ging die inauguratie gepaard met de lancering van de nieuwe Maja #7 Homo Ludens. Die ging van start met een (virtuele) lecture performance van Marthe Schneider van theatergezelschap playField — een jong collectief dat de focus legt op de toeschouwer. Filosofisch, sociologisch, data-wetenschappelijk en astronomisch onderzoek worden gebruikt als startpunt om te reflecteren op de samenleving en de mens. Sofie Verbrugge presenteerde het wetenschappelijke spel Expeditie Moendoes aan het brede publiek. Een speels panelgesprek tussen de JA-auteurs, redacteurs en vormgever (foto links) ging over spel en toeval in het tot stand komen van het nummer. Tot slot werd Freddy Dumortier bedankt als afscheidnemend vast secretaris. Nadien was er een receptie. Er waren 114 inschrijvingen voor deze inauguratie.

11. Prijzen

Trouw aan een eeuwenlange traditie van academies, lanceerde de Jonge Academie in 2020 voor het eerst eigen prijsvragen, met de ambitie voor twee prijsvragen per jaar. Deze oproepen voor inspiratie volgen een lichtere procedure dan de prijzencompetities waaraan de Jonge Academie samenwerkt, zoals de jaar- en loopbaanprijzen wetenschapscommunicatie, de PhD Cup en de Pipetprijs.

11.1. Prijsvraag Culturele Diversiteit in het Hoger Onderwijs

Het organiseren van prijsvragen en andere wedstrijden is een lange traditie van Academies, die we als Jonge Academie verderzetten, om interne discussies te verrijken en nieuwe ideeën in de schijnwerpers te zetten, ongeacht hun oorsprong. En we willen good practices verzamelen en doorgeven aan universiteiten, (jonge) academies, overheden en andere organisaties.

Met deze prijsvraag gingen we op zoek naar inspiratie uit leerrijke perspectieven, praktijken en ervaringen rond culturele diversiteit in het hoger onderwijs en/of academisch onderzoek. Om diversiteit te garanderen, aanvaardden we inzendingen in de vorm van een tekst, beeldmateriaal of een combinatie van beide.

De prijsvraag werd gelanceerd op 25 maart 2021. De eerste deadline van 15 augustus werd uitgesteld naar 10 oktober. Er waren zes inzendingen. De jury vergaderde op 13 oktober en koos een winnaar.

De jury selecteerde de inzending door het Student Point van de Universiteit Hasselt met hun infographic 'Hoe krijgen we IEDEREEN betrokken en succesvol aan de universiteit?'. De jury koos voor deze inzending omdat het een concreet en haalbaar project is dat tegelijkertijd ook een stuk inzet op een meer structurele aanpak door diversiteitsopleidingen aan alle buddy's en op termijn aan docenten te geven. Van daaruit denkt de jury dat het voorstel ook voldoende mogelijkheden heeft om een bredere impact te hebben en mensen te bereiken die niet al overtuigd zijn. De prijs werd uitgereikt op het publieksevenement van 9 november, waarop Marijn Straetemans en Philip Swerts hun inzending toelichtten.

11.2. Onderscheidingen wetenschapscommunicatie i.s.m. KVAB

Omdat onderzoekers vaak een hoge druk ervaren om te publiceren en ook voornamelijk op hun onderzoek worden geëvalueerd, vergt het een ernstige inspanning om daarnaast ook nog eens over dat onderzoek te communiceren bij het grote publiek. Daarom reiken de Jonge Academie en KVAB elk jaar een aantal onderscheidingen wetenschapscommunicatie uit aan wetenschappers met een uitzonderlijke verdienste in wetenschapscommunicatie. Op dit moment is aan de onderscheidingen geen geldprijs verbonden.

De onderscheidingen worden beheerd door een stuurgroep die ook optreedt als jury. Ze bestaat uit specialisten in wetenschapscommunicatie, namelijk medewerkers van de expertiscellen wetenschapscommunicatie van de Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen, leden van de KVAB en Jonge Academie (4) en verder vertegenwoordigers van andere Vlaamse of Belgische onderzoeksinstituten, de industrie en het overheidsbeleid (EWI, VARIO), aangevuld met experts (VRT, Eos, onderzoeker wetenschapscommunicatie).

De stuurgroep/jury werd in 2021 voorgezeten door Dama Laoui (Jonge Academie) en Elisabeth Monard (KVAB). Ze selecteerde de volgende laureaten:

- De **loopbaanprijs** ging in 2021 naar prof. Johan Neyts.
- **Jaarprijzen** werden uitgereikt aan 12 onderzoekers of onderzoeksteams:
 - o Sarah Ahannach, Sarah Lebeer en Eline Oerlemans (citizen science: Isala)
 - o Steven Caluwaerts, Bart Mesuere, Sara Top en Thomas Vergauwen (citizen science: VLINDER)
 - o Jelle De Schrijver (filosofische dialogen over wetenschap)
 - o Jan Dumolyn, Maximiliaan Martens en Danny Praet (tentoonstelling Jan van Eyck: een Optische Revolutie)

- Sebastiaan Engelborghs (communicatie Alzheimeronderzoek)
- Bart Fransen (tentoonstelling Facing Van Eyck: The Miracle of Detail)
- Niel Hens (wetenschapscommunicatie tijdens covid-pandemie)
- Geert Meyfroidt (wetenschapscommunicatie tijdens covid-pandemie)
- Geert Molenberghs (wetenschapscommunicatie tijdens covid-pandemie)
- Sofie Moors ('Sofie heeft een droom. Theater in de schaduw van de metropool. Rederijkerscultuur in Groot-Sint-Niklaas')
- Sofie Morbée, Maarten Vansteenkiste en Joachim Waterschoot (motivatiebarometer covid-pandemie)
- Leni Van Goidsenhoven (OnGehoord, over niet-talig communiceren)
- Sinds 2019 verkiest de jury ook een '**Jonge Belofte**', een jaarprijswinnaar die (i) op individuele basis kandideerde en (ii) maximaal tien jaar geleden een doctoraat behaalde. Bij deze editie ging deze onderscheiding naar Sofie Moors.
- Ook de vruchtbare samenwerking met wetenschapsmagazine Eos werd in 2021 verdergezet. Men kon online stemmen tussen de jaarprijslaureaten voor de **Eos publieksfavoriet**, die uiteindelijk ging naar het citizen-science-project Isala van Eline Oerlemans, Sarah Ahannach en Sarah Lebeer.. Er werd maar liefst 2.360 keer gestemd.

De laureaten werden bekendgemaakt op 24 november 2021. Door de gezondheidsmaatregelen werd de prijsuitreiking in het Paleis der Academiën, eerst op 24 november voorzien, uitgesteld naar 19 mei 2022.

11.3. Pipetprijs i.s.m. Eos

De Eos Pipet bekroont een jonge, beloftevolle onderzoeker die in Vlaanderen actief is. Met deze award willen wetenschapsblad Eos en de Jonge Academie

wetenschap op een positieve manier onder de aandacht van het grote publiek brengen. Met de award bekronen wetenschapsblad Eos en de Jonge Academie de meest beloftevolle jonge onderzoeker van het moment. De shortlist van vijf en de winnaar worden gekozen door een vakjury van wetenschapsjournalisten en leden van de Jonge Academie, voorgezeten door een eminent figuur (in 2021 Karen Maex). Op de website van Eos kon onder de vijf shortlistkandidaten ook gestemd worden voor de publieksprijs.

De jury benoemde Niels De Winter als winnaar. De publieksprijs ging naar Cassandra Alighieri. Beiden ontvingen een werk van beeldend kunstenaar Athar Jaber, lid van de Jonge Academie, op de prijsuitreiking in Antwerpen op 23 september 2021 (zie *Events*, p. 29).

- Logopedist Cassandra Alighieri (Universiteit Gent) onderzoekt behandelingen voor de spraak en articulatie van kinderen met een schisis.
- Fysicus Robin Bonné (Universiteit Hasselt) wil de vervuilende materialen in onze elektronica vervangen door biologisch afbreekbare bacteriën.
- Geoloog Niels de Winter (Vrije Universiteit Brussel) verfijnt klimaatmodellen door fossiele schelpen te analyseren.

- Genetica Jana Helsen (KU Leuven) onderzoekt de evolutionaire impact van genetische defecten.
- Bio-ingenieur Emiel Michiels (KU Leuven) stelt een gereedschapskist samen met eiwitten die inzetbaar zijn tegen nieuwe en opkomende virussen.

Dit werkjaar werden ook de voorbereidingen getroffen voor de volgende jaargang. De Jonge Academie schreef alle faculteiten aan met het verzoek om nominaties in te dienen. Op 26 januari 2022 vergaderde de jury van de Pipetprijs onder voorzitterschap van Steven Laureys op de Eos-redactie in Antwerpen, waar ze de shortlist maakte en de laureaat aanduidde.

11.4. PhD Cup i.s.m. SciMingo

De Vlaamse PhD Cup wil het sterke en boeiende onderzoek van Vlaamse gedoctrineerden in de kijker zetten. De wedstrijd spoort doctors uit alle disciplines aan om hun onderzoek met de wijde wereld te delen. Na een vierdaagse mediatraining met onder meer camera-, interview- en presentatietraining, volgt de ultieme uitdaging: de kern van je jarenlange onderzoek uit de doeken doen voor publiek, jury en camera's in een heldere presentatie van amper 3 minuten.

De JA neemt de leiding in de eerste selectie op dossier (cv en journalistieke samenvatting) door acht van de twaalf juryleden af te vaardigen. De Jonge Academie is ook vertegenwoordigd in de volgende twee juryfasen: de halve finale na de mediatraining en de publieke finale.

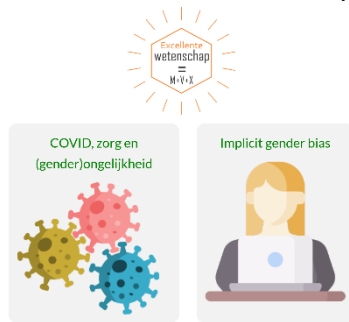
Biomedisch wetenschapper Sofie Claerhout (KU Leuven) heeft de Vlaamse PhD Cup in 2021 gewonnen. Zij onderzocht in haar doctoraat het mannelijke Y-chromosoom en hoe dat kan helpen bij DNA-onderzoek bij moordzaken. Ze won ook de publieksprijs. Het zilver was voor Jonas Vandicke (UGent). Benjamin Claessens (VUB) haalde het brons binnen.

12. Andere realisaties

12.1. Covid, zorg en (gender)ongelijkheid: [website wetenschapismvx.be/covid](http://wetenschapismvx.be/covid)

Toen bleek dat de coronacrisis bestaande ongelijkheden onder het academisch personeel uitvergrootte, met de grootste negatieve impact bij onderzoekers met zorg- en gezinstaken, stelde de Jonge Academie een nota samen die de situatie documenteerde, in samenwerking met (gender)onderzoekers Valerie De Craene (VUB), Luce Beeckmans (UGent) en Anneleen Kenis (KU Leuven). De nota beschrijft en documenteert in 9 pagina's de ongelijke nadelige effecten van de covidcrisis op vlak van welbevinden en carrière-kansen op (middel)lange termijn aan de hand van het eerste beschikbare cijfermateriaal uit internationaal onderzoek, enquêteresultaten van UGent en KU Leuven onder eigen personeel en cijfers van het FWO. Daarnaast geeft ze inspirerende handvaten voor beleidsmaatregelen die de universiteiten en het FWO kunnen nemen, bedoeld om de Vlaamse universiteiten aan te moedigen om versneld werk te maken van een aantal engagementen die ze aangingen bij hun enthousiaste ondertekening van het VLIR-JA gendercharter op 26 juni 2019.

Met de nota, die al werd opgesteld in de zomer van 2020, gingen de universiteiten aan de slag. Ze communiceerden hun beleid, met vermelding van de Jonge Academie.

Op de themawebsite www.wetenschapismvx.be werd een nieuwe deelwebsite opgezet naar aanleiding van de corona-ongelijkheden. Op een pagina *Facts and Figures* staan de onderzoeksresultaten die de ongelijke impact documenteren; op de andere pagina *Toolbox* werden erg concrete handvaten aangereikt voor individuele onderzoekers, leidinggevend en beoordelaars van onderzoekersdossiers. Daarmee werd de inhoud uit de nota op een aantrekkelijke en gemakkelijk leesbare vorm ontsloten voor alle onderzoekers. Er is ook een Engelstalige samenvatting en een overzicht van de verschillende maatregelen per universiteit. De Jonge Academie communiceerde breed over deze subwebsite wetenschapismvx.be/covid op 25 juni 2021, naar aanleiding van de tweede verjaardag van het VLIR-JA gendercharter.

12.2. Overleg met wetenschapsjournalisten, wetenschapscommunicatieactoren en Vlaamse Expertendatabank

De Jonge Academie houdt een overzicht over het wetenschapscommunicatie-landschap in Vlaanderen en onderhoudt goede banden met de vele spelers erin, via formele maar veel vaker informele contacten. Op 14 juni 2021 vond bijvoorbeeld een vier uur lang rondetafelgesprek plaats over de barrières en hefboomen in de wetenschapsjournalistiek in Vlaanderen, met (wetenschaps)journalisten, andere afgevaardigden van de media en experts. De Jonge Academie neemt structureel deel aan de klankbordgroep wetenschapscommunicatie van het FWO. Doorheen het jaar zijn er geregeld contacten met partners zoals Eos, SciMingo, Scivil, de Universiteit van Vlaanderen en de expertiscellen wetenschapscommunicatie van de Vlaamse universitaire associaties. Er zijn goede contacten met de Vlaamse Expertendatabank en de Jonge Academie moedigde al haar leden aan om zich erop te registreren.

12.3. Diversiteit in het Hoger Onderwijs (kennismaking onderwijsprofessionalisering en beleidsoverleg i.s.m. VLIR)

Diversiteit en inclusie zijn een belangrijk thema in het Vlaamse hoger onderwijslandschap. Vandaag is de etnisch-culturele samenstelling van de universitaire personeels- en studentenpopulatie nog niet representatief voor onze superdiverse samenleving. Daar waar 1 op 3 jongeren in Vlaanderen niet-Europese roots heeft, is die verhouding aan de universiteiten slechts 1 op 7. Een student met een migratieachtergrond heeft ongeveer 50 procent minder kans om te slagen in het eerste jaar dan een student zonder migratieachtergrond. Ook studenten wiens ouders geen hogeronderwijsdiploma behaalden, blijken moeilijker in en door te stromen aan onze universiteiten. Deze homogeniteit op campus is niet alleen op te merken *in* de aula, ook *vooraan* de aula: in elke geleding (van masterdiploma naar PhD, postdoc en professor) vergroot de onderrepresentatie van etnisch-culturele minderheden, met als gevolg maar weinig diversiteit bij het hogeronderwijspersoneel in Vlaanderen. Op die manier bieden universiteiten dus ook weinig representatie of 'voorbeeldfiguren' voor potentiële studenten uit etnisch-culturele minderheden.

Er is in Vlaanderen wel veel kennis en ervaring aanwezig op het thema diversiteit en inclusie. Onze universiteiten hebben beleidsmedewerkers die zich hier al jarenlang voor inzetten en er is ondertussen ook een stevige (inter)nationale wetenschappelijke literatuur gegroeid waarop we ons kunnen baseren.

Met deze context in het achterhoofd, werd het publieksevent op 9 november voorafgegaan door een informele netwerk-meeting met de onderwijs- en diversiteitsprofessionals van de verschillende universiteiten, om zo *best practices* inzake onderwijsprofessionalisering te verzamelen: welke rol speelt “omgaan met diversiteit” in de docentenopleidingen aan de vijf universiteiten?

Die meeting was ook de kiem van het overlegtraject dat nadien werd opgezet in samenwerking met de VLIR. Daarin gingen leden van de Jonge Academie in dialoog met beleidsmedewerkers van de vijf universiteiten met als doel de krachten te bundelen over universiteiten heen. Deze open en constructieve uitwisseling van bestaande initiatieven, *best practices* in binnen- en buitenland en inzichten uit de wetenschappelijke literatuur werd in werkjaar 2021-2022 opgezet en loopt in 2022 verder.

12.4. Expeditie Moendoes

Achter de schermen werken de Jonge Academies van België en Nederland al enkele jaren aan een digitale add-on van het educatief spel *Expeditie Moendoes* die de spelervaring en -structuur verbetert. In 2021-2022 werd hard gewerkt aan de spelmap die de printbare spelmaterialen verzamelt, met talrijke vergaderingen.

Om het spel voor te stellen werd een promofilmje gemaakt, aan de hand van opnames die de Jonge Academie in eigen beheer maakte: op 24 juni toen we het spel speelden in een school in Brasschaat en met ingesproken tekst door werkgroepentekkers op 25 oktober.

Een fundraisingronde in juni 2021 leverde een cofinanciering door FWO op om het mogelijk te maken *alle* Vlaamse scholen gewoon lager onderwijs te voorzien van een gratis spelmap. (Dit lukte in mei 2022, toen 2.789 exemplaren verspreid werden — hierover zal uitgebreid worden bericht in het volgende jaarverslag.)

12.5. Science meets Parliament

In het licht van complexe beleidsproblemen en een groeiende nood aan wetenschappelijk onderbouwd en tegelijkertijd democratisch gedragen beleid, is het aangewezen dat wetenschappers en politici elkaars werk begrijpen en elkaars *métier* opnieuw leren kennen en appreciëren. Daarom nam de Jonge Academie het initiatief om deze wederzijdse toenadering te faciliteren en te stimuleren. Het doel is het wederzijds vertrouwen te kweken dat noodzakelijk is om de beleidsuitdagingen van morgen samen tegemoet te treden.

Naar buitenlands voorbeeld startte de Jonge Academie daarom *Science meets Parliament*. Het programma bestaat uit een *pairing scheme* waarbij een wetenschapper en politicus gekoppeld worden:

SCIENCE MEETS PARLIAMENT

de bedoeling is dat de wetenschapper een dag het parlementslid schaduwet en meedraait in het politieke bedrijf. Daarna wordt ook de politicus een dag ontvangen op de werkplek van de wetenschapper.

Het initiatief werd eind 2019 voorgesteld en in februari 2020 afgetrapt met 20 paren. Gezien de meerwaarde van interactie in elkaars fysieke werkomgeving, werden de activiteiten *on hold* gezet door de social-distancing-maatregelen. In februari 2022, twee jaar na hun selectie, werden alle deelnemers bevraagd naar hun beschikbaarheid om het programma verder te zetten. Bijna allen waren hierover nog steeds enthousiast — één parlementair antwoordde niet, één parlementair wilde stoppen om gezondheidsredenen.

12.6. Bijdrage aan campagne #SamenVoorBiodiversiteit

Meer dan honderd organisaties van de universiteiten over zoo's tot WWF en Natuurpunt vonden elkaar in een alliantie die de *sense of urgency* wil vergroten rond het snelle biodiversiteitsverlies. Ook de Jonge Academie is partner sinds 2020. De JA deed mee met de sensibiliseringscampagne op sociale media en droeg bij aan de website www.samenvoorbiodiversiteit.be met advies.

12.7. Bijdragen op uitnodiging

Jury New Scientist Wetenschapstalent
Net als Eos reikt ook New Scientist de “Wetenschapstalent award” uit voor een jonge onderzoeker. Namens de Jonge Academie was Sylvia Wenmackers uitgenodigd om deel uit te maken van de jury van deze prijs. Ook de eerste voorzitter van de Jonge Academie (2013-2015), deeltjesfysicus Jorgen D’Hondt maakte deel uit van de jury. De winnaar werd evolutie-ecoloog Edwin Pos (Universiteit Utrecht). Hij kreeg de prijs uitgereikt op een online event op 6 mei 2021, uit handen van New Scientist-hoofdredacteur Jim Jansen. Foto door Bob Bronshoff.

Infomercial Nationale Loterij Om aan haar spelers duidelijk te maken hoe de marges op de loterijproducten voor een return in de samenleving zorgen, liet de Nationale Loterij een serie infomercials maken over de begunstigden van de Nationale Loterij, zoals de Jonge Academie. Op 4 mei 2021 hield productiehuis Hotel Hungaria daarvoor een video-opname met interview met Jozefien De Leersnyder en haar pasgeboren zontje in het Paleis der Academiën. De minireportage van 3 minuten werd uitgezonden op 24 mei op één.

ScienceWorks 28 september 2021 Het congres ‘De Maatschappelijke Waarde van Wetenschap & Technologie in Vlaanderen en Nederland’, ging virtueel door op 28 september 2021 en werd gehost door ScienceWorks — connecting Science & Society en de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit, met onder andere Departement EWI, FWO, VARIO en VLIR als congrespartners. Het congres verzamelde initiatieven inzake het stimuleren maar vooral meten van de impact of het

“maatschappelijk rendement” van

wetenschappelijk onderzoek, middels parameters. Op het slotpanel van deze conferentie sprak Jozefien De Leersnyder op uitnodiging, waarin ze enkele aannames in vraag stelde over de noodzaak van dit meten van impact.

BeWiSe 11 maart 2022 Naar aanleiding van de Internationale dag van meisjes en vrouwen in de wetenschap (11 februari) organiseerde de Belgian Society for Women in Science op 11 februari 2022 (uitgesteld naar 11 maart) de Belgian Women in Science Day, met als thema Gender-fair recruitment in Academia. Beatrijs Vanacker en Birgit Van Puymbroeck gaven een inspirerende voordracht over gender-fair rekruteren.

Deel 4: Samenwerking met partners

13. Samenwerking binnen Vlaanderen

13.1. KVAB

De Jonge Academie en de KVAB trekken samen de Stuurgroep Wetenschapscommunicatie. Deze reikt de onderscheidingen wetenschapscommunicatie uit (zie *Prijzen*, p. 32-33). In kalenderjaar 2021 werd de stuurgroep voorgezeten door Damya Laoui (JA) en Elisabeth Monard (KVAB). In 2022 was dat door Caroline Masquillier (JA) en Lieven Verschaffel (KVAB).

Leden van de Jonge Academie werken mee aan de Standpunten van de KVAB, alsook met Denkerscycli. Zo werkte Joke Goris mee aan het Standpunt rond Multiculturaliteit, en Ann Bessemans en Marjan Doom aan dat rond Kunst, Wetenschap en Technologie in symbiose. JA-leden Roos Vandenbroucke en Joris Vandendriessche waren actief in de stuurgroep van de Denkerscyclus rond Reproduceerbaarheid en repliceerbaarheid; Lars De Laet in die van de Denkerscyclus Energie in de Gebouwde Omgeving.

De KVAB heeft de gewoonte ontwikkeld om leden van de Jonge Academie uit te nodigen als spreker op haar evenementen.

De leden van de Jonge Academie ontvangen de maandelijkse interne nieuwsbrief van de KVAB en worden, naast de publieke activiteiten, ook uitgenodigd op activiteiten die bestemd zijn voor KVAB-leden (voordrachten in de klassen, lentevergadering op verplaatsing, diner na openbare vergadering).

De voorzitters van de Jonge Academie worden uitgenodigd voor de vergaderingen van de Raad van Bestuur van de KVAB.

13.2. KAGB

In 2014 heeft ook de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (de KAGB) zich aangesloten bij de andere gevestigde academies die de Jonge Academie ondersteunen. Sinds 2015 maakt een lid van de Jonge Academie deel uit van de Raad van Bestuur van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België. In 2021 nam Lynda Grine deze vertegenwoordiging waar.

In mei 2021 organiseerden de KAGB en Jonge Academie samen het online symposium *De langetermijneffecten van COVID-19* (zie *Events*, p. 28).

13.3. Vlaamse overheid, Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Het relevante beleidsdomein voor de meeste werkzaamheden van de Jonge Academie bevindt zich in het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie. De JA onderhoudt goede contacten met de

ambtenaren verantwoordelijk voor open science, wetenschappelijk gefundeerd beleid en wetenschapscommunicatie.

In maart 2022 werden de voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke workshop van de Jonge Academie en het Departement EWI op de SAPEA Conference van 28-29 april 2022.

13.4. VLIR

De VLIR is als interuniversitair platform voor universitair beleid een bevoorrechte partner van de Jonge Academie. Zo werkte de Jonge Academie achter de schermen samen met het VLIR-bureau voor het opiniestuk rond klimaatbeleid dat door de rectoren van alle Vlaamse Universiteiten werd ondertekende (zie *Publicaties*, p. 26). Ook werden de VLIR en de Jonge Academie partners in het traject rond Etnisch-culturele Diversiteit en Inclusie in het Hoger Onderwijs (zie *Andere realisaties*, p. 35-36).

13.5. FWO

Ook met het FWO, de voornaamste financier van wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen, onderhoudt de Jonge Academie goede contacten. Vooraleer FWO bepaalde ingrijpende beleidsmaatregelen neemt, toetst het deze af met stakeholders, zoals de Jonge Academie.

Het FWO leverde in 2021-2022 een belangrijke financiële bijdrage aan het project Expeditie Moendoes (zie *Andere realisaties*, p. 36), waardoor het printen en verdelen van de duizenden spelmaps (een logistieke operatie van aanzienlijke omvang) haalbaar werd. Daardoor zullen in schooljaar 2022-2023 duizenden Vlaamse leerlingen spelenderwijze wetenschapswijsheid kunnen opdoen! Het FWO berichtte over Expeditie Moendoes en organiseerde een interview met trekkers Sofie Verbrugge en Bert Seghers dat in 2022-2023 in hun magazine *Kennismakers* zal verschijnen.

De werkgroep Wetenschapsjournalistiek van de Jonge Academie bracht na het rondetafelgesprek in juni 2021 verschillende partners bij elkaar ter voorbereiding van een evenement (werktitel Science meets Media, vermoedelijk in 2023) om wetenschapscommunicatoren, onderzoekers, redacteurs en journalisten met elkaar te laten kennismaken. FWO is hierbij, samen met SciMingo vzw (zie p. 41) een belangrijke partner: de FWO-communicatiedienst neemt de coördinatorrol over nadat de Jonge Academie de eerste vergaderingen organiseerde als eerstelijnspartner en katalysator (21 februari, 20 april 2022).

13.6. Universiteiten

Binnen elke universiteit is er een regelmatig contact tussen het bestuur van de universiteit en de leden van de Jonge Academie die tot die universiteit behoren. De leden van de Jonge Academie worden soms geconsulteerd over thema's die jonge onderzoekers en de universiteit in kwestie aanbelangen. Daarnaast zijn deze ontmoetingen ook een gelegenheid waarop de Jonge Academie zelf punten kan aanbrengen en haar ideeën mag voorleggen. Daarnaast organiseren de Jonge Academie en elk van de Vlaamse universiteit jaarlijks een kleinschalige infosessie over lidmaatschap van de Jonge Academie.

13.7. SciMingo

SciMingo (voorheen: Scriptie vzw) organiseert de Vlaamse Scriptieprijs en neemt een rist andere initiatieven, waarvan sommige de Jonge Academie partner is.

Van de PhD Cup is de Jonge Academie is een kennispartner, met een vertegenwoordiging in elk van de drie juryfasen. (zie *Prijzen*, p. 34)

De Jonge Academie en SciMingo vonden elkaar in de ambitie om een event te organiseren voor de journalistieke en wetenschappelijke gemeenschap (werktitel Science meets media, zie p. 40). Sinds de eerste vergaderingen waarvoor de Jonge Academie het initiatief nam in 2022, neemt SciMingo een inhoudelijk sturende rol op, coördinerend samen met FWO.

Via het opleidingsaanbod van de SciComm Academy (een initiatief van SciMingo), vraagt de Jonge Academie aandacht voor inclusieve wetenschapscommunicatie, een streefdoel dat SciMingo, net als de Jonge Academie, belangrijk vindt.

Er werd ook overlegd tussen SciMingo en de Jonge Academie over een eventuele samenwerking in het kader van de internationale wetenschappelijke-filmpjescompetitie van Euro-CASE.

13.8. Universiteit van Vlaanderen (met VRT, Knack en de universiteiten)

In 2017 werd de Universiteit van Vlaanderen gelanceerd, een wetenschapscommunicatieplatform dat universitaire kennis zo breed mogelijk wil verspreiden, door onderzoekers gratis college te laten geven op radio, tv en internet. De Jonge Academie en de vijf Vlaamse universiteiten hebben daarvoor de handen in elkaar geslagen met VRT en Knack. Zo combineren we de wetenschappelijke sterkte van de Vlaamse onderzoekers met de slagkracht van sterke media, waaronder de openbare omroep.

Laagdrempelige colleges (van 15 minuten) van wetenschappers zijn de core business van de Universiteit van Vlaanderen, deze bestaan in de vorm van video's en podcasts. Er wordt ook gewerkt aan een tv-show met de titel 'Kennismakers'.

De Jonge Academie is als stichtende partner permanent vertegenwoordigd in de Adviesraad en Redactieraad, in 2021 door Christophe Vandeviver en Laura Vandenbosch. JA-leden geven ook colleges voor de Universiteit van Vlaanderen.

Toen in oktober 2021 bekend werd dat het businessmodel van de vzw op losse schroeven dreigde te komen omdat de VRT had beslist haar jaarlijkse financiering te halveren, zijn er verschillende gesprekken geweest tussen de Jonge Academie en de Universiteit van Vlaanderen. De Jonge Academie was ook vertegenwoordigd op de high level meeting met VRT, VLIR, Roularta en EWI.

13.9. Eos

Sylvia Wenmackers maakt deel uit van de Adviesraad van Eos, uitdrukkelijk vanuit haar functie als lid van de Jonge Academie. Zij wordt vanaf april 2022 opgevolgd door Jonge Academie leden Caroline Masquillier en Roos Vandenbroucke.

De Pipetprijs is een gezamenlijk initiatief van de Eos-redactie en de Jonge Academie als gelijkwaardige partners, waarmee we wetenschap en technologie op een positieve manier onder de aandacht willen brengen (zie *Prijzen*, p. 33-34).

In de aanloop naar de uitreiking van de JA-KVAB onderscheidingen wetenschapscommunicatie was er opnieuw de mogelijkheid om op de Eos-website te stemmen voor een “Eos publieksfavoriet” (zie *Prijzen*, p. 32-33).

13.10. New Scientist

De Jonge Academie vaardigt een voorzitter af naar de prijzenjury van de New Scientist Award (zie *Bijdragen op uitnodiging*, p. 37). De prijs is geen gezamenlijk initiatief zoals de Pipetprijs— de samenwerking met New Scientist is oppervlakkiger dan met Eos.

13.11. Scivil

In 2014 zette de Jonge Academie *citizen science* (burgerwetenschap) op de kaart met een publieksevent en de lancering van het citizen-science-portaal IedereenWetenschapper.be, gevolgd door het gelijknamige Standpunt begin 2016. Begin 2019 werd onder overheidsimpuls Scivil opgericht, het expertisecentrum voor citizen science in Vlaanderen, dat gevestigd is onder de vleugels van RVO-Society, imec, Leuven. Na twee gezamenlijke Scivil-JA-events vorig werkjaar, werden er in 2021-2022 geen concrete Scivil-JA samenwerkingen gepland. Een vertegenwoordiger van de Jonge Academie werd in maart 2022 wel geïnterviewd in het kader van de evaluatie van Scivil door de overheid.

14. Internationale samenwerking

Internationale samenwerking in het werkjaar 2021-2022 stond in het teken van de voorbereiding van de annual meeting of European National Young Academies, die in mei 2022 plaatsvindt in het Paleis der Academiën en wordt georganiseerd door onze Jonge Academie. De organisatie van ENYA Brussels 2022 gebeurt mede in overleg met de Schotse Jonge Academie (die de ENYA-meeting in 2021 organiseerde), de Zweedse Jonge Academie (die de ENYA-meeting in 2023 organiseren) en de Global Young Academy (die de mailinglijsten van de ENYA's beheert).

ENYA Brussels 2022 valt bovendien samen met de jaarlijkse algemene vergadering van ALLEA (ALL European Academies) die op hetzelfde moment door de KVAB-ARB wordt gehost in het Paleis der Academiën. Er werd daarom intensief gewerkt aan een gezamenlijk programma, voor de eerste keer in de geschiedenis! Daarom waren er talrijke constructieve vergaderingen met het ALLEA-team (Matthias Johanssen en Mathijs Vleugel).

Deze werkzaamheden en de meetings zullen uitgebreid worden belicht in het volgende jaarverslag.

14.1. ENYA Scotland 2021: Annual meeting of the European National Young Academies (online, 7-8 mei 2021)

Leden Birgit Van Puymbroeck, Bart Vermang en Sarah Verhulst en secretaris Bert Seghers vertegenwoordigden de Jonge Academie in de jaarlijkse internationale meeting van Europese nationale Young Academies op 7 en 8 mei 2021. De ontmoeting was voorzien als online videomeeting, georganiseerd door de Schotse Jonge Academie (Young Academy of Scotland, deelorganisatie van The Royal Society of Edinburgh).

Op de agenda stonden een update uit YASAS, discussiesessies over internationale academienetwerken (met presentatie door JA-bestuurslid Bart Vermang) en over het versterken van uitwisselingen via “visiting fellows” (met presentatie door JA-lid Brigit Van Puymbroeck), net als online speed networking-sessies en break-outsessies waarin jonge academies ervaringen en goede praktijken deelden. Doorheen het programma waren er ook drie sessies waarop hoge gasten in dialoog gingen met de ENYA delegates (Anne Glover, former Chief Scientific Advisor to the European Commission; Alison Phipps, UNESCO Chair in in Refugee Integration through Languages and the Arts; en Victoria Heaney, menstrual justice activist).

14.2. Worldwide Young Academies (online, 30 september 2021)

Op initiatief van de Global Young Academy was er op 30 september 2021 de tweede online Worldwide Meeting of Young Academies. Deze telde in het totaal 74 deelnemers van over heel de wereld, waaronder dus ook onze Jonge Academie. Het ging vooral om kennismaking — echte samenwerkingsmogelijkheden kwamen nog niet ter sprake. Zo werd er gepraat over wat Jonge Academies deden tijdens de pandemie en over de volgende worldwide meeting, die net als naar Europees model een convergentie zal zijn van de general assembly van IAP (de globale academiënkoepel) en de WorldWide Meeting of YA's. Die volgende meeting gaat door in Arizona (VS) in november 2022.

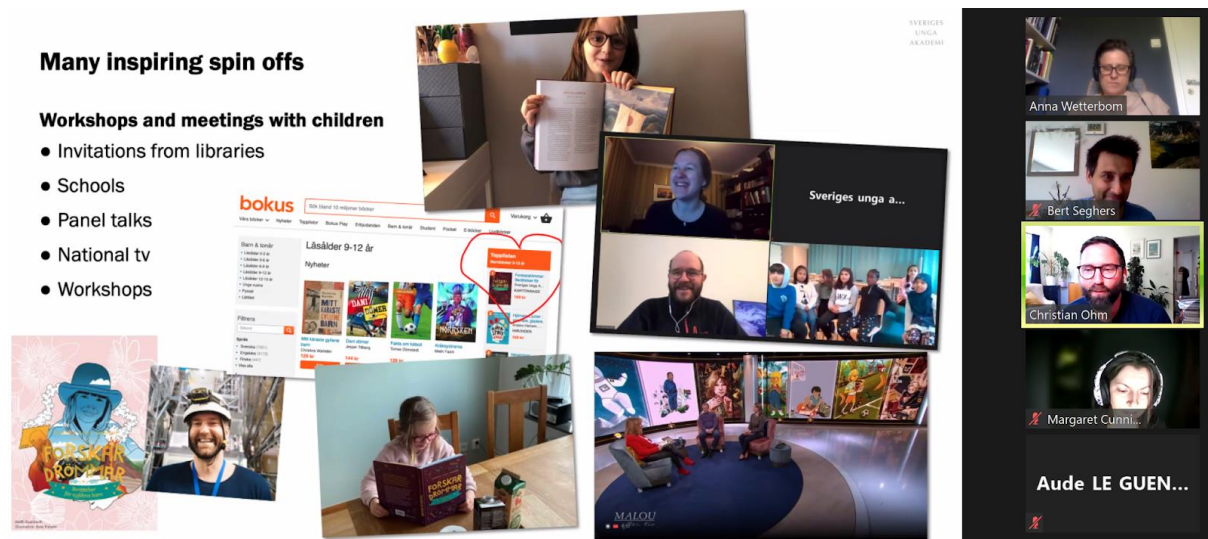
14.3. Young Academies' Science Advice Structure

De Jonge Academie werd eind 2020, als één van 14 jonge academies, stichtend lid van de Young Academies' Science Advice Structure (YASAS). Om de stem van jonge onderzoekers in het herziene Scientific Advice Mechanism van de Europese Commissie te versterken, verenigden de Europese Young Academies zich in YASAS. Middels deze vertegenwoordigingsstructuur kunnen ze samen met de bestaande academiernetwerken ALLEA, EASAC, FEAM, Euro-CASE en academie Academia Europaea als consortiumpartner deelnemen aan het vernieuwde samenwerkingscontract SAPEA 2.0.

België, Denemarken, Finland, Duitsland, Hongarije, Nederland, Noorwegen, Polen, Roemenië, Schotland, Spanje, Zweden, de Young Academy of Europe en de Global Young Academy zijn lid – andere Jonge Academies worden aangemoedigd om ook toe te treden. In 2021-2022 bereidde het YASAS-bestuur het voorstel voor van het Horizonproject SAPEA 2.0, met een klemtoon om strategieën om jonge onderzoekers een structurele plaats te geven in wetenschappelijk beleidsadvies. Het project werd gegund en wordt gepland om van start te gaan vanaf mei 2022.

14.4. Zweeds kinderboek Forskardrömmar (15 juni 2021)

De Zweedse Jonge Academie publiceerde na veel werk een geïllustreerd kinderboek getiteld Forskardrömmar (onderzoekersdromen), waarin portretten in woord en beeld staan van kinderen die later in hun leven onderzoeker zouden worden. Naar aanleiding van de grote interesse onder Jonge Academies in dit succesvolle initiatief op de Schotse ENYA meeting, hield de Zweedse Jonge Academie een online infomeeting over het kinderboek op 15 juni 2021. Secretaris Bert Seghers was hierop aanwezig en maakte een verslag, dat als basis kan dienen voor een eventueel toekomstig initiatief in het Nederlandse taalgebied.

14.5. De Jonge Akademie Nederland

De Jonge Academie van België (JA) en De Jonge Akademie van Nederland (DJA) werken al sinds 2015 samen aan de digitalisering van het succesvolle educatieve bordspel Expeditie Moendoes, middels financiële investeringen van beide academies.

In 2021-2022 werd nagedacht over het verlengen en het verdiepen van die succesvolle samenwerking. In dat kader werd op 29 oktober 2021 een DJA-JA werkbezoek georganiseerd in Gent: vicevoorzitter Hester den Ruijter en Hanneke Hulst, bestuurslid Wetenschap en Maatschappij hielden tijdens een werklunch een uitgebreide vergadering met het bureau van de Jonge Academie: er werd gesproken over een samenwerking aan een Nederlandstalig kinderboek, geïnspireerd door het Zweedse succesverhaal Forskarsdrömmar en een gezamenlijke Jonge-Academie-dag. Op basis van hun onderzoeksinteresses kregen de internationale gasten een geleid bezoek aan het VIB-UGent Center for Inflammation Research en de zebra-visfaciliteit van het UZ Gent. Ze namen nadien deel aan de OVERLAP-nocturne in het Gents Universiteitsmuseum. Ook OVERLAP (boek en expo) is een format dat de DJA interesseert.

14.6. OESO-rapport “Resourcing higher education in the Flemish Community of Belgium” (23 maart 2021, 25 mei 2021)

De Jonge Academie ging in op de uitnodiging voor een stakeholderinterviewsessie met onderzoekers van de OESO op 23 maart 2021, ter voorbereiding van het OESO-rapport “Resourcing higher education in the Flemish Community of Belgium”. De vertegenwoordigers van de Jonge Academie hadden het o.a. over de grote competitiviteit met Mattheuseffecten, het gesloten-enveloppesysteem met kliks, de kleine kwaliteitsverschillen en de schaarste aan samenwerkingsincentives in onderwijs.

De voorlopige bevindingen en aanbevelingen werden gedeeld tijdens een “national policy seminar” op 25 mei 2021, waarop Sylvia Wenmackers de Jonge Academie vertegenwoordigde in de reactie en discussie. Ze koppelde nadien terug naar de Jonge Academie. Het eindrapport werd gepubliceerd op 6 december 2021.

14.7. Sporadische contacten met andere jonge academies

Buiten het kader van de voorgenoemde structurele samenwerkingen zijn er ook snelle contacten tussen de Jonge Academies. Het secretariaat van de Jonge Academie staat in e-mailcontact met andere Jonge Academies via de mailinglijsten van de Global Young Academy.

Zo vertaalde de Jonge Academie haar voorlopige wegwijsbrochure om te delen met enkele jonge academies in oprichting (VK, Finland en Hongarije). Ook hield het JA-secretariaat een online kennismaking met de nieuwe beleidsmedewerker van de Oostenrijkse Jonge Academie, Christina Bierbaumer.

Deel 5: Communicatie en pers

15. Eigen media

15.1. JA-website

www.jongeacademie.be

Er wordt gewerkt aan een nieuwe website die beter is op het vlak van gebruiksvriendelijkheid en gemakkelijker in onderhoud, zodat deze steeds up-to-date is! De nieuwe website zou in de zomer van 2022 online moeten komen.

15.2. Projectwebsites

<http://www.moendoes.be>

De website voor het spel Expeditie Moendoes is volledig klaar en bevat al het spelmateriaal, alsook de nodige informatie en achtergrond. De website werd ontworpen met gebruiksvriendelijkheid voor leerkrachten als centrale doelstelling.

<http://www.wetenschapismvx.be>

De campagnewebsite heeft nu twee subsites, eentje aan de originele bewustmakingscampagne over de impact van *implicit bias* op genderdiscriminatie en één volledig gewijd aan de impact van COVID-19 op de verschillen inzake zorg en gender (zie *Andere realisaties*, p. 34-35).

<http://www.sciencemeetsparliament.be>

De website voor het *pairing scheme* dat de Jonge Academie opzette (zie *Andere realisaties*, p. 36-37).

<http://www.overlap.be>

De promowebsite voor het boek en de reizende tentoonstelling *OVERLAP The Expo*.

15.3. Sociale media

Twitter: <https://twitter.com/JongeAcademie>

De populariteit van het Twitterkanaal is verder gestegen. De Jonge Academie heeft nu 2.910 volgers en over het algemeen hebben de berichten van de Jonge Academie een hoog interactie-percentages. Om die reden wordt de Jonge Academie soms ook gevraagd om initiatieven rond wetenschapscommunicatie mee te promoten via haar Twitter-account.

YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCI2m0LEBoOPz8OQK72QoWGW>

De Jonge Academie heeft een eigen YouTube kanaal waar filmpjes worden gepost, zoals bijvoorbeeld de presentaties van het publieksevenement Diversiteit in het Hoger Onderwijs. Afgelopen jaar werden de video's 5.518 keer bekeken.

Instagram: https://www.instagram.com/jonge_academie/

Op haar Instagramaccount deelt de Jonge Academie voornamelijk beeldmateriaal. Er zijn intussen 354 volgers. OVERLAP The Expo heeft een afzonderlijke account met 193 volgers.

LinkedIn: <https://be.linkedin.com/company/jonge-academie>

Op LinkedIn onderhoudt de Jonge Academie haar professionele netwerk. Het profiel van de Jonge Academie heeft 401 connecties.

Facebook: <https://www.facebook.com/JongeAcademie>

De Jonge Academie heeft momenteel 837 volgers op Facebook. Ook onze berichten op Facebook scoren hoog op vlak van betrokkenheid.

16. Persoverzicht

- *Oplaadperiode geeft ademruimte na pandemie* (Tertio, 21-4-2021) Interview met Luc Sels
- *Wie is de meest beloftevolle onderzoeker van 2021?* (EOS, 22-4-2021)
- *Spreken met een schisis* (EOS, 22-4-2021) Interview met publieksfavoriet Pipetprijs
- *Tot de derde macht* (de Volkskrant, 1-5-2021)
- *Hoe Slack mijn thuis werd* (EOS, 12-5-2021) Interview met Sylvia Wenmackers over de lente van 2020 bij de Jonge Academie
- *Kunst en wetenschap gaan perfect samen: reizende expo OVERLAP strijkt neer in Antwerpen* (HLN, 13-5-2021)
- *Over OVERLAP* (HART magazine, 13-5-2021)
- *Edwin Pos is New Scientist Wetenschapstalent 2021* (NewScientist, 10-6-2021)
- *“Brave bomma's die mij dood wensen. Dat is hallucinant”* (Nieuwsblad, 28-8-2021) Interview met loopbaanprijswinnaar wetenschapscommunicatie 2020 Marc Van Ranst
- *Een doctoraat in drie minuten: zestien wetenschappers strijden om de Vlaamse PhD Cup* (Radio 1, 1-9-2021)
- ***De multiculturele ‘onzin’ waarover Tom Van Grieken het heeft, is gestoeld op wetenschap*** (De Morgen, 5-9-2021)

- SciMingo lanceert wetenschapscommunicatie-academie (Engineering.net, 7-9-2021)
- POMPIDOU: Heleen Debruyne praat met Marjan Doom en Frank Merckx over de expo 'OVERLAP' (Radio Klara, 15-9-2021)
- Niels de Winter wint de Eos Pipet 2021 (EOS, 23-9-2021)
- Ontdek de finalisten van de PhD Cup 2021 (Radio 1, 23-9-2021)
- **En de Nobelprijs gaat naar ... mannelijke wetenschappers** (De Standaard, 15-10-2021)
- Viroloog Johan Neyts wint prijs voor wetenschapscommunicatie (Knack, 21-10-2021)
- *Oppositie wil viroloog Johan Neyts ereburger maken* (Krant West-Vlaanderen, 12-11-2021)
- *Dialogo tussen kunst en wetenschap* (DeZondag (Regio Gent), 14-11-2021)
- **Steunen op de wetenschap loont, ook voor het klimaat** (De Standaard, 22-11-2021)
- *Maak kennis met de vijf laureaten van de Eos Pipet i.s.m. de Jonge Academie* (EOS, 22-11-2021)
- *Bart Vermang wint KVAB-prijs Technische Wetenschappen* (Engineering.net, 6-12-2021)
- *'Je moet wapens ontwikkelen in vredestijd, niet wanneer de oorlog begint'* (EOS, 7-12-2021)
Interview loopbaanprijswinnaar wetenschapscommunicatie 2021 Johan Neyts
- *Prof UHasselt krijgt prestigieuze prijs voor baanbrekend onderzoek* (HBVL + Nieuwsblad, 7-12-2021)
- *Gelauwerde prof is overtuigd: "Energieprijzen gaan flink dalen, met dank aan zonne- en windenergie"* (HBVL, 12-12-2021)
- *"De universitaire context is iets gevoeliger voor grensoverschrijdend gedrag"* (Radio 1 / De wereld vandaag, 7-2-2022) Duiding door Christophe Vandeviver

Naast deze expliciete vermeldingen worden leden van de Jonge Academie soms geconsulteerd voor duiding, onder meer door De Afspraak en Radio 1, zonder dat de band met Jonge Academie kan worden vermeld. Waar mogelijk proberen de leden hun lidmaatschap te vermelden, bijvoorbeeld wanneer zij geïnterviewd worden voor universiteitsmagazines.

17. Specifieke media

Berichtgeving van of over de Jonge Academie vindt haar weg naar specifieke doelgroepen in de academische en artistieke wereld, door opname in nieuwsbrieven, op websites of in communitymagazines van partnerinstellingen, zoals bijvoorbeeld de universiteiten, EWI, FWO en VARIO.

Deel 6: Financiën

18. Balans 2021

De Jonge Academie genoot in 2020 een toelage van € 80 000 van de Nationale Loterij (via de KVAB), en een bijkomende toelage van de middelen die het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie aan de KVAB ter beschikking stelt voor de werkzaamheden van de Jonge Academie. Daarvan is € 60 000 bedoeld als werkingsbudget voor de Jonge Academie. Het resterende bedrag gaat naar personele en logistieke ondersteuning vanuit de KVAB.

De werkingsmiddelen werden in 2021 voornamelijk besteed aan de spelritten voor Expeditie Moendoes, de ondersteuning van de reizende expo OVERLAP en enkele nieuwe werkgroepen (o.a. Bustebende) alsook aan de voorbereiding van ENYA Brussels 2022.

19. Begroting 2022

Dankzij een sterke verankering van de Jonge Academie in het convenant tussen de overheid en de KVAB, kan de Jonge Academie intussen rekenen op 1,4 voltijdsequivalent aan personeelondersteuning specifiek voor de JA (zie *Secretariaat*, p. 8), naast de algemene logistieke ondersteuning vanuit de KVAB. Voor 2022 is een nieuwe begroting opgemaakt voor € 60 000. In januari 2022 is opnieuw een toelage aangevraagd bij de Nationale Loterij voor het volgende werkingsjaar.